

2025/2433

2025.12.5.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/2433 HATÁROZATA

(2025. július 29.)

**a Csehország által az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó nagyvállalkozások javára
végrehajtott SA.51501 (2021/C) (korábbi 2019/NN) (korábbi 2018/N) számú támogatási programról**

(az értesítés a C(2025) 5149. számú dokumentummal történt)

(Csak a cseh nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (a továbbiakban EUMSZ) és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére⁽¹⁾, és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

- (1) Csehország a 2018. június 29-én kelt levelében értesítette a Bizottságot az SA.51501 (2018/N) – *Csehország – Nagyvállalkozásoknak nyújtott biztosítási-díj-támogatás* elnevezésű támogatási programról, amely a növény- és állatállomány természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek miatti káreseményeire kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez nyújt támogatást (a továbbiakban: a program).
- (2) A Bizottság a 2018. augusztus 24-i, 2018. október 8-i, 2018. december 17-i, 2019. március 6-i, 2019. május 28-i és 2020. január 8-i levelében további információkat kért. A cseh hatóságok a 2018. szeptember 18-i, 2019. január 18-i, 2019. április 23-i, 2019. szeptember 23-i és 2020. február 10-i levelükben további információkat nyújtottak be.
- (3) A program előzetes vizsgálata során szerzett információkból kiderült, hogy már kaptak valamennyi támogatást nagyvállalkozások a növény- és állatállomány természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek miatti káreseményeire kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez (a továbbiakban: egyedi támogatás). A cseh hatóságok ezt a támogatást az SA.49594 (2017/XA)⁽²⁾ program keretében nyújtották, úgy tekintetvén, hogy a kedvezményezettek kvv-nak minősülnek.
- (4) 2021. január 12-én a Bizottság elfogadta a 2021. január 12-i C(2021) 34 final határozatot⁽³⁾ (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat), amelyben tájékoztatta Csehországot arról, hogy az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott i. az egyedi támogatás és ii. a program tekintetében. Az eljárás megindításáról szóló határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*⁽⁴⁾.
- (5) A cseh hatóságok a 2021. február 19-én kelt levelükben elküldték észrevételeiket.
- (6) A Bizottsághoz nem érkeztek észrevételek más érdekelt felektől.
- (7) A Bizottság a 2023. augusztus 4-én, 2024. február 8-án és 2024. június 6-án kelt leveleiben további felvilágosítást kért a cseh hatóságoktól. A cseh hatóságok a 2023. augusztus 24-én, 2024. február 28-án és 2024. június 26-án kelt leveleikben válaszoltak.

⁽¹⁾ HL C 60., 2021.2.19., 54. o.

⁽²⁾ SA.49594 (2017/XA) Biztosítási-díj-támogatás, TAM.

⁽³⁾ Ugyanott.

⁽⁴⁾ Ugyanott.

2. A HATÁROZAT HATÁLYA

- (8) Ez a határozat azt értékeli, hogy i. a program és a ii. a (3) preambulumbekzdésben említett egyedi támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.

3. A PROGRAM LEÍRÁSA

3.1. Cékitűzés

- (9) A program célja, hogy támogatást nyújtson a biztosítási díjak kifizetéséhez, ezáltal széles körben elérhetővé téve a biztosítást az elsődleges mezőgazdasági termelési ágazat számára. A biztosítás hatékony kockázatkezelési eszköznek tekinthető, amely fokozott biztonságot nyújt a mezőgazdasági termelőknek az előre nem látható károkkal szemben. A program a növény- és az állatállományra vonatkozó biztosítás díjaihoz nyújt támogatást.

3.2. Időtartam

- (10) A program a javaslat szerint a programot jóváhagyó bizottsági határozatról szóló értesítéstől 2024. december 31-ig marad hatályban.

3.3. Jogalapok

- (11) A jogalapot a következő jogi aktusok alkotják:
- a) a mezőgazdaságról szóló 252/1997. sz. módosított törvény (Gyűjt.) [Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů] és különösen annak 2da. §-a (2) bekezdésének c) pontja és (3) bekezdésének f) pontja;
 - b) a mezőgazdasági és erdészeti támogatási és garanciaalapnak a nagyvállalkozások számára nyújtott biztosítási díj-támogatásra vonatkozó szabálytervezete (a továbbiakban: támogatási alapelvek) [Zásady pro poskytování finanční podpory pojištění pro velké podniky Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s.].

3.4. Költségvetés

- (12) A program teljes költségvetése 690 millió CZK-ra (kb. 25,8 millió EUR-ra ⁽⁵⁾) becsülhető. A támogatást az állami költségvetésből finanszírozzák.
- (13) A támogatást nyújtó hatóság a mezőgazdasági és erdészeti támogatási és garanciaalap [Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.]. Ez egy részvénytársaság formájában működő különleges célú kormányzati szerv, amelyben a részvények 100 %-a az állam tulajdonában van. A mezőgazdaságról szóló 252/1997. sz. törvény (Gyűjt.) 2da. §-a alapján támogatást nyújtó hatóságként jár el.

3.5. A támogatás formája

- (14) A támogatást közvetlen támogatás formájában nyújtják. A cseh hatóságok úgy vélik, hogy ez a támogatási forma a legmegfelelőbb a biztosítási díjak költségeinek fedezésére.

3.6. Kedvezményezettek

- (15) A programot az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó nagyvállalkozások javára alakították ki.
- (16) A kedvezményezettek becsült száma több mint 1 000.
- (17) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások ⁽⁶⁾ (a továbbiakban: 2023. évi iránymutatások) (33) pontjának 63. alpontjában meghatározott nehéz helyzetben lévő vállalkozások nem jogosultak a program keretében nyújtott támogatásra.

⁽⁵⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (6) preambulumbekzdése. A program bejelentésének napján (2018. június 29.) a CZK/EUR átváltási árfolyam 1 CZK = 0,03841 EUR volt.

⁽⁶⁾ HL C 485., 2022.12.21., 1. o.

- (18) A cseh hatóságok hasonlóképpen vállalták, hogy azon a kedvezményezettek esetében, amelyek még mindig rendelkeztek egy korábbi, a Bizottság határozatában összeegyeztethetetlennek nyilvánított jogellenes támogatással (akár egyedi támogatásról, akár támogatási programról volt szó), mindaddig felfüggesztik a támogatás kifizetését, amíg az adott kedvezményezett vissza nem fizette vagy egy zárolt számlára be nem fizette a jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatás teljes összegét, beleértve a vonatkozó visszafizetési kamatot is.

3.7. További részletek

- (19) A bejelentéssel Csehország ki kívánja egészíteni a 2018. január 1-jétől hatályos SA.49594 (2017/XA) számú meglévő támogatási intézkedést⁽⁷⁾. Ez az intézkedés a 702/2014/EU bizottsági rendelet⁽⁸⁾ (a továbbiakban: a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet) alapján mentességet élvezett, és hatálya a kvv-kra korlátozódott. Az értesítéssel ezért Csehország ezért létre kívánja hozni a nagyvállalkozásoknak nyújtott támogatás alapját.
- (20) A nemzeti jogalap szerint „természeti katasztrófák” alatt földrengéseket, lavinákat, földcsuszamlásokat és árvizeket, tornádókat és természetes eredetű erdőtüzeket kell érteni. „Kedvezőtlen éghajlati jelenségek” alatt a kedvezőtlen időjárási körülmények értendők, például fagy, viharok és jégeső, jég, heves vagy tartós eső, aszály vagy más kedvezőtlen éghajlati viszonyok. „Károsítók” alatt a növényekre vagy növényi termékekre ártalmas növények, állatok vagy kórokozók bármely faja, törzse vagy biotípusa értendő.

A növénykultúrákban bekövetkezett károkra vonatkozó biztosításhoz nyújtott támogatás

- (21) Támogatás nyújtható azoknak a termelőknek, akik saját nevükben kötnek terménybiztosítási szerződést, és egy adott évben legalább 1 000 CZK (kb. 37,4 EUR) biztosítási díjat fizetnek. Az erdők és az erdészeti faiskolák nem minősülnek növénykultúrának.
- (22) A támogatási intenzitás a növénykultúrák típusától függ. Az adott évre vonatkozó különleges terménybiztosítás dokumentált költségének 35–65 %-a között mozog. Egyéb növénykultúrák esetében a támogatási intenzitás az adott évre vonatkozó biztosítás dokumentált költségének 10–50 %-a között változik.
- (23) „Különleges növénykultúrák” különösen:
- az állandó növénykultúrák, beleértve a faiskolákat is, azaz: szőlő, komló, gyümölcsök (sárgabarack, alma, körte, cseresznye, őszibarack, ribizli, egres, diófélék, édes mandula, birsalma, szilva, damaszkuszi szilva, kék ringló, málna, fekete szeder, madárberkenye, fekete madárberkenye, gesztenye);
 - szamóca;
 - burgonya;
 - cukorrépa;
 - zöldségfélék;
 - dísznövények, beleértve a faiskolákat, a gyógynövényeket, az aromás növényeket és a fűszernövényeket, mákokat;
 - rostonövények (len és kender);
 - magtermesztés céljából termesztett fűfélék és lóhere.

Az állatállományban bekövetkezett károkra vonatkozó biztosításhoz nyújtott támogatás

- (24) Támogatás nyújtható azoknak az állattenyésztőknek, akik saját nevükben kötnek az állatállományra biztosítási szerződést, és egy adott évben legalább 1 000 CZK (kb. 37,4 EUR) biztosítási díjat fizetnek.

⁽⁷⁾ 2018. január 1-je előtt a támogatást az SA.40185 (2014/XA) számú intézkedés alapján nyújtották.

⁽⁸⁾ A Bizottság 702/2014/EU rendelete (2014. június 25.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőségének nyilvánításáról (HL L 193., 2014.7.1., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/702/oj>).

- (25) A támogatási intenzitás a dokumentált biztosítási költségek 35–65 %-a között mozog.

További feltételek

- (26) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a biztosítási kifizetéseknek az érintett események által okozott károk helyreállításának költségeit meg nem haladó kártérítésre kell korlátozódniuk ((20) preambulumbekzdés), és csak a kár bekövetkeztét megelőző tényleges termelést fedezhetik. Továbbá a biztosítási szerződések nem írják elő és nem határozzák meg a jövőbeli termelés típusát vagy mennyiségét.
- (27) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a támogatás nem korlátozódhat egyetlen biztosító vagy biztosítók egy meghatározott csoportja által nyújtott biztosításra, és hogy a támogatás nem függhet attól, hogy a biztosítási szerződést egy Csehországban székhellyel rendelkező társaságnál kötik-e meg.
- (28) A támogatást kérelmezőknek olyan biztosítóval kell megkötniük a biztosítási szerződést, amely együttműködési megállapodást kötött a támogatást nyújtó hatósággal⁽⁹⁾. Bármely biztosító kérheti ilyen együttműködési megállapodás megkötését a támogatást nyújtó hatósággal.
- (29) A nemzeti jogalap szerint, és amint azt a cseh hatóságok megerősítették, a támogatási kérelmet a biztosítási díj megfizetése előtt kell benyújtani.
- (30) A támogatási kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét, valamint kezdő és befejező dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket.
- (31) A kérelmezőknek ki kell fejteniük a kérelemben, hogy milyen helyzet állna elő a támogatás nélkül (a kontrafaktuális forgatókönyv megvalósulása esetén), és dokumentumokkal kell alátámasztaniuk a kérelemben ismertetett kontrafaktuális forgatókönyvet. A kérelem beérkezésekor a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a kontrafaktuális forgatókönyv hitelességét, és igazolnia kell, hogy a támogatás rendelkezik a szükséges ösztönző hatással.
- (32) A támogatás nem vonható össze más helyi, regionális, nemzeti vagy uniós programokból kapott támogatással vagy az ugyanazon elszámolható költségekre nyújtott *ad hoc* támogatással.
- (33) A maximális támogatási intenzitást és a támogatás összegét a támogatást nyújtó hatóság a támogatás odaítélésekor megkülönböztetésmentes módon számítja ki. Az elszámolható költségeket egyértelmű, aktuális okirati bizonyítékokkal kell alátámasztani. A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során az adók vagy egyéb terhek levonása előtti számadatokat kell figyelembe venni.
- (34) A hozzáadottérték-adó (hÉa) nem támogatható, kivéve, ha a nemzeti szabályok értelmében nem igényelhető vissza.
- (35) A cseh hatóságok kifejtették, hogy a programnak várhatóan nem lesz környezeti hatása, mivel kizárólag a biztosítási díjak megfizetéséhez nyújtott támogatásból áll.
- (36) Ugyanez az intézkedés nem szerepel a cseh stratégiai tervben, de a program összhangban volt a közös agrárpolitikának (a továbbiakban: KAP) az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ 5. cikkének a) pontjában meghatározott, a versenyképes és reziliens mezőgazdasági ágazat előmozdítására irányuló általános célkitűzésével, valamint az említett rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott, a gazdaságok fennmaradását biztosító jövedelemnek és a mezőgazdasági ágazat rezilienciájának támogatására, valamint a mezőgazdasági üzemek versenyképességének növelésére irányuló egyedi KAP-célkitűzéssel.

⁽⁹⁾ Az érintett biztosítók listája a következő címen érhető el: <https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/>.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

- (37) A cseh hatóságok megerősítették, hogy az Európai Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában ⁽¹¹⁾ közzéteszik a program teljes szövegét és végrehajtási rendelkezéseit vagy jogalapját, a támogatást nyújtó hatóság nevét és a 60 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásban részesülő kedvezményezettek nevét ⁽¹²⁾. A cseh hatóságok megerősítették, hogy ezeket az információkat a támogatás odaítéléséről szóló határozat meghozatalát követően teszik közzé, legalább 10 évig megőrzik, és korlátozások nélkül elérhetővé teszik a nyilvánosság számára.
- (38) A cseh hatóságok vállalták, hogy a programot hozzáigazítják a 2023. január 1-jétől hatályos új szabályokhoz ⁽¹³⁾, és azokat alkalmazzák a programra ⁽¹⁴⁾.

4. AZ EGYEDI TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

4.1. Célkritizálás

- (39) Az egyedi támogatás célja az volt, hogy a biztosítási díjak költségeinek részleges ellentételezésével széles körben elérhetővé tegye a biztosítást a mezőgazdasági ágazat számára. A támogatható biztosítás a növénykultúrákra és az állatállományra vonatkozott.

4.2. Időtartam

- (40) Az egyedi támogatást 2018. január 1-jétől 2022. december 31-ig nyújtották.

4.3. Jogalapok

- (41) Csehország az SA.49594 (2017/XA) számú program alapján nyújtotta az egyedi támogatást.

4.4. Költségvetés

- (42) Az egyedi támogatás költségvetését nem határozták meg. Bár a hivatalos vizsgálat során egy kedvezményezettet sikerült azonosítani ((261) preambulumbekzdés), lehetséges, hogy más kedvezményezettek is részesültek az egyedi támogatásban. Mindenesetre az egyedi támogatást az állami költségvetésből finanszírozták.
- (43) A támogatást a mezőgazdasági és erdészeti támogatási és garanciaalap [Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s.] nyújtotta. Ez egy részvénytársaság formájában működő különleges célú kormányzati szerv, amelyben a részvények 100 %-a az állam tulajdonában van. A mezőgazdaságról szóló 252/1997. sz. törvény (Gyűjt.) 2da. §-a alapján támogatást nyújtó hatóságként jár el.

4.5. A támogatás formája

- (44) Az egyedi támogatást közvetlen támogatás formájában nyújtották. A cseh hatóságok úgy vélték, hogy ez a forma a legmegfelelőbb a biztosítási díjak költségeinek fedezésére.

4.6. Kedvezményezettek

- (45) Az egyedi támogatás kedvezményezettjei az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó nagyvállalkozások voltak.
- (46) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatások (33) pontjának 63. alpontjában meghatározott nehéz helyzetben lévő vállalkozások nem jogosultak a támogatásra.

⁽¹¹⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/>.

⁽¹²⁾ Az iránymutatások I. részének 3.2.4. szakasza értelmében a tagállamok kötelesek közzétenni azon kedvezményezettek kilétét, amelyek 10 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásban részesülnek, ezzel szemben a 2014. évi iránymutatások szerint ez az összeg 60 000 EUR volt. A cseh hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a programot az új szabályokhoz igazítják ((38) preambulumbekzdés).

⁽¹³⁾ Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló európai uniós iránymutatások, 2014–2020.

⁽¹⁴⁾ 2023. február 21-i levelében Csehország feltétel nélkül beegyezett abba, hogy meglévő támogatási programjait úgy módosítsa, hogy azok legkésőbb 2023. június 30-ig megfeleljenek a 2023. évi iránymutatásnak.

- (47) Hasonlóképpen, nem nyújtottak egyedi támogatást azoknak a kedvezményezetteknek, amelyek még mindig rendelkeztek egy korábbi, a Bizottság határozatában összeegyeztethetetlennek nyilvánított jogellenes támogatással (akár egyedi támogatásról, akár támogatási programról volt szó), amíg az adott kedvezményezett vissza nem fizette vagy egy zárolt számlára be nem fizette a jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatás teljes összegét, beleértve a vonatkozó visszafizetési kamatot is.

4.7. További részletek

- (48) Az SA.49594 (2017/XA) program keretében „természeti katasztrófák” alatt földrengéseket, lavinákat, földcsuszamlásokat és árvizeket, tornádókat és természetes eredetű erdőtüzeket kell érteni. „Kedvezőtlen éghajlati jelenségek” alatt a kedvezőtlen időjárási körülmények értendők, például fagy, viharok és jégeső, jég, heves vagy tartós eső, aszály vagy más kedvezőtlen éghajlati viszonyok. „Károsítók” alatt a növényekre vagy növényi termékekre ártalmas növények, állatok vagy kórokozók bármely faja, törzse vagy biotípusa értendő.

A növénykultúrákban bekövetkezett károokra vonatkozó biztosításhoz nyújtott támogatás

- (49) Támogatás nyújtható azoknak a termelőknek, akik saját nevükben kötöttek terménybiztosítási szerződést, és egy adott évben legalább 1 000 CZK (kb. 37,4 EUR) biztosítási díjat fizettek. Az erdők és az erdészeti faiskolák nem minősülnek növénykultúrának.
- (50) A támogatási intenzitás a növénykultúrák típusától függött. Az adott évre vonatkozó különleges terménybiztosítás dokumentált költségének 35–65 %-a között mozgott. Egyéb növénykultúrák esetében a támogatási intenzitás az adott évre vonatkozó biztosítás dokumentált költségének 10–50 %-a között változott.
- (51) „Különleges növénykultúrák” különösen:
- a) az állandó növénykultúrák, beleértve a faiskolákat is, azaz: szőlő, komló, gyümölcsök (sárgabarack, alma, körte, cseresznye, őszibarack, ribizli, egres, diófélék, édes mandula, birsalma, szilva, damaszkuszi szilva, kék ringló, málna, fekete szeder, madárberkenye, fekete madárberkenye, gesztenye);
 - b) szamóca;
 - c) burgonya;
 - d) cukorrépa,
 - e) zöldségfélék;
 - f) dísnövények, beleértve a faiskolákat, a gyógynövényeket, az aromás növényeket és a fűszernövényeket, mákokat;
 - g) rosnövények (len és kender);
 - h) magtermesztés céljából termesztett fűfélék és lóhere.

Az állatállományban bekövetkezett károokra vonatkozó biztosításhoz nyújtott támogatás

- (52) Támogatás nyújtható azoknak az állattenyésztőknek, akik saját nevükben kötöttek az állatállományra biztosítási szerződést, és egy adott évben legalább 1 000 CZK (kb. 37,4 EUR) biztosítási díjat fizettek.
- (53) A támogatási intenzitás a dokumentált biztosítási költségek 35–65 %-a között mozgott.

További feltételek

- (54) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a biztosítási kifizetéseknek az érintett események által okozott károk helyreállításának költségeit meg nem haladó kártérítésre kellett korlátozódniuk ((20) preambulumbekazás), és csak a kár bekövetkeztét megelőző tényleges termelést fedezhették. Továbbá a biztosítási szerződések nem írják elő és nem határozzák meg a jövőbeli termelés típusát vagy mennyiségét.

- (55) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a támogatást nem lehetett egyetlen biztosító vagy biztosítók egy meghatározott csoportja által nyújtott biztosításra korlátozni, és hogy a támogatás nem függhetett attól, hogy a biztosítási szerződést egy Csehországban székhellyel rendelkező társaságnál kötötték-e meg.
- (56) A támogatást kérelmezőknek olyan biztosítóval kellett megkötniük a biztosítási szerződést, amely együttműködési megállapodást kötött a támogatást nyújtó hatósággal⁽¹⁵⁾. Bármely biztosító kérhette ilyen együttműködési megállapodás megkötését a támogatást nyújtó hatósággal.
- (57) Az SA.49694 (2017/XA) program keretében, és amint azt a cseh hatóságok megerősítették, a támogatási kérelmet a biztosítási díj befizetése előtt kellett benyújtani.
- (58) A támogatási kérelemnek tartalmaznia kellett a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét, valamint kezdő és befejező dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket.
- (59) A támogatás nem volt összevonható más helyi, regionális, nemzeti vagy uniós programokból kapott támogatással vagy az ugyanazon elszámolható költségekre nyújtott *ad hoc* támogatással.
- (60) A maximális támogatási intenzitást és a támogatás összegét a támogatást nyújtó hatóság a támogatás odaítélésekor megkülönböztetésmentes módon számította ki. Az elszámolható költségeket egyértelmű, aktuális okirati bizonyítékokkal kellett alátámasztani. A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során az adók vagy egyéb terhek levonása előtti számadatokat kellett figyelembe venni.
- (61) A héa nem volt támogatható, kivéve, ha a nemzeti szabályok szerint nem volt visszaigényelhető.
- (62) A cseh hatóságok kifejtették, hogy a támogatásnak nem volt környezeti hatása, mivel a biztosítási díjnak csak egy részét kompenzálta.
- (63) Ugyanez az intézkedés nem szerepel sem a cseh stratégiai tervben, sem a 2014–2020-as időszakra vonatkozó cseh vidékfejlesztési programban, de a támogatási célkitűzés összhangban van a közös agrárpolitika (KAP) azon általános célkitűzésével, hogy előmozdítsa a versenyképes és reziliens mezőgazdasági ágazatot, valamint a KAP azon egyedi célkitűzésével, hogy támogassa a gazdaságok fennmaradását biztosító jövedelmet és a mezőgazdasági ágazat rezilienciáját, valamint növelje a mezőgazdasági üzemek versenyképességét.
- (64) A cseh hatóságok megerősítették, hogy az Európai Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában⁽¹⁶⁾ közzéteszik az intézkedés teljes szövegét és végrehajtási rendelkezéseit vagy jogalapját, a támogatást nyújtó hatóság nevét és a 60 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásban részesülő kedvezményezettek nevét⁽¹⁷⁾. A cseh hatóságok megerősítették, hogy ezeket az információkat a támogatás odaítéléséről szóló határozat meghozatalát követően teszik közzé, legalább 10 évig megőrzik, és korlátozások nélkül elérhetővé teszik a nyilvánosság számára.

5. AZ EUMSZ 108. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE SZERINTI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKOLÁSA

- (65) Az eljárás megindításáról szóló határozat (67) preambulumbekzdésében foglaltak szerint a Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése alapján a következő indokok alapján indított eljárást:
- a) A program tekintetében a Bizottságnak kétségei merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a vállalkozásoknak mikor kellett benyújtaniuk támogatási kérelmüket. A Bizottság ezért kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy a program megfelel-e a (formális) ösztönző hatás kritériumának.

⁽¹⁵⁾ Az érintett biztosítók listája a következő címen érhető el: <https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni-spolupracujici-pojistovny/>.

⁽¹⁶⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/>.

⁽¹⁷⁾ Az iránymutatások I. részének 3.2.4. szakasza értelmében a tagállamok kötelesek közzétenni azon kedvezményezettek kilétét, amelyek 10 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásban részesülnek, ezzel szemben a 2014. évi iránymutatások szerint ez az összeg 60 000 EUR volt. A cseh hatóságok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a programot az új szabályokhoz igazítják ((38) preambulumbekzdés).

- b) A nagyvállalkozásoknak nyújtott egyedi támogatások tekintetében a Bizottságnak kétségei merültek fel a kontrafaktuális forgatókönyv benyújtásával és a kérelem benyújtásának időpontjával kapcsolatban. A Bizottság ezért kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az ilyen támogatás összeegyeztethető-e az alkalmazandó állami támogatási szabályokkal, különösen az ösztönző hatás kritériumával. A Bizottság konkrétan a kontrafaktuális forgatókönyv benyújtásával és a kérelem benyújtásának időpontjával kapcsolatban fogalmazott meg kétségeket.

5.1. A program belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségek

- (66) Az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdésével összhangban a támogatás csak akkor tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha az említett cikkben meghatározott eltérések valamelyike vonatkozik rá. A szóban forgó ügyekben a Bizottság megvizsgálta, hogy alkalmazható-e az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt eltérés.
- (67) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (68) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság a program belső piaccal való összeegyeztethetőségét az agrár- és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló, akkor hatályos európai uniós iránymutatások, 2014–2020 ⁽¹⁸⁾ (a továbbiakban: a 2014. évi iránymutatások) alapján értékelte.
- (69) A Bizottság konkrétan a 2014. évi iránymutatások I. részének 3. fejezete („Közös értékelési elvek”) fényében értékelte a program belső piaccal való összeegyeztethetőségét.
- (70) Az értékelés során a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a program az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető-e a belső piaccal, mivel kétségei voltak a támogatási kérelem benyújtásának időpontjával kapcsolatban.

A kérelem benyújtásának időpontja

- (71) A 2014. évi iránymutatások (66) pontja szerint a támogatás csak akkor minősülhet a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha oly módon változtatta meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az olyan többlettevékenységekbe kezdett, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végzett volna.
- (72) A 2014. évi iránymutatások (70) pontja szerint a Bizottság úgy véli, hogy abban az esetben, ha a munka vagy a tevékenység már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (73) A 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 25. alpontja szerint „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevételére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi.
- (74) A támogatási program szabályai szerint a támogatási kérelmet a biztosítási szerződés megkötése után, de a biztosítási díj befizetése előtt kell benyújtani ((29) preambulumbekkezdés).
- (75) Az eljárás megindításáról szóló határozat (66) preambulumbekkezdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy egy ilyen nemzeti eljárás megfelel-e a 2014. évi iránymutatások (35) pontja 25. alpontjának, különösen azt illetően, hogy a támogatási kérelmeket az említett pontban meghatározott, „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” előtt nyújtják-e be. A Bizottság arra az előzetes álláspontra helyezkedett, hogy a jelen ügyben a biztosítási szerződés megkötése volt az első jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás, és ezért ezt a pillanatot kell „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdésének” tekinteni. A Bizottság ezért előzetesen arra a következtetésre jutott, hogy a 2014. évi iránymutatások (70) pontjának való megfelelés érdekében a kérelmeket nem a biztosítási díj befizetése előtt, hanem a biztosítási szerződés megkötése előtt kell benyújtani.

⁽¹⁸⁾ HL C 204., 2014.7.1., 1. o.

- (76) E megfontolások alapján a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a program megfelel-e az ösztönző hatással kapcsolatos állami támogatási szabályoknak ⁽¹⁹⁾.
- (77) Ezen indokok alapján a Bizottság megindította az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást, és felkérte a támogatás által esetlegesen érintett valamennyi harmadik felet, valamint Csehországot észrevételeik megtételére. A Bizottság ugyanakkor arra is felkérte Csehországot, hogy bocsásson rendelkezésre minden olyan információt, amely segíthet a támogatás értékelésében.

5.2. Az egyedi támogatás jogszerűségével kapcsolatos kétségek

- (78) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság az előzetes vizsgálat során szerzett piaci információkra hivatkozott, amelyek szerint egyedi támogatást nyújtottak egyes olyan nagyvállalkozásoknak, amelyeket a támogatást nyújtó hatóság a támogatás nyújtásának időpontjában tévesen kkv-nak minősített. A Bizottság úgy vélte, hogy ez az értékelés pusztán formai alapon történt ⁽²⁰⁾, azaz kizárólag a kkv-k fogalom meghatározásában foglalt kritériumok formális teljesülését ellenőrizték, anélkül hogy figyelembe vették volna a gazdasági valóságot és az eljárás megindításáról szóló határozat (58)–(61) preambulumbekkezdésében meghatározott ítélkezési gyakorlat elveit. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy Csehország már nyújtott támogatást olyan kedvezményezetteknek, amelyek a támogatás nyújtásának időpontjában adott esetben nem feleltek meg a kkv-k fogalom meghatározásának ⁽²¹⁾, és ezért nem részesülhettek az SA.49594 (2017/XA) számú programból. A Bizottság ezért úgy vélte, hogy minden olyan egyedi támogatás, amelyet már a program bejelentése, tehát a jóváhagyása előtt nyújtottak, jogellenes volt, mivel azt az EUMSZ 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nyújtották ⁽²²⁾.
- (79) A Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban felvázolt megfontolás a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó értelmezésén alapult, amint azt az említett határozat (61) preambulumbekkezdése kifejti. A Bizottság pontosította, hogy értelmezése a Bíróság és a Törvényszék (a továbbiakban: uniós bíróságok) ítélkezési gyakorlatán alapul, amelyet az *effet utile* elve vezérel.

5.3. Az egyedi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségek

- (80) Az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdésével összhangban a támogatás csak akkor tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha az említett cikkben meghatározott eltérések valamelyike vonatkozik rá. A szóban forgó ügyekben a Bizottság megvizsgálta, hogy alkalmazható-e az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt eltérés.
- (81) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (82) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság az egyedi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét az akkor hatályos 2014. évi iránymutatások alapján értékelte.
- (83) A Bizottság konkrétan a 2014. évi iránymutatások I. részének 3. fejezete („Közös értékelési elvek”) fényében értékelte az egyedi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét.
- (84) Ezen értékelés alkalmával a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jogellenesen nyújtott támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető-e a belső piaccal, különös tekintettel az ösztönző hatás meglétére. E tekintetben a Bizottság két feltételt vizsgált meg: a kontrafaktuális forgatókönyv benyújtása és a támogatási kérelem benyújtásának időpontja.

⁽¹⁹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (66) preambulumbekkezdése.

⁽²⁰⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (57) preambulumbekkezdése.

⁽²¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (62) preambulumbekkezdése.

⁽²²⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (42) preambulumbekkezdése.

A kontrafaktuális forgatókönyv benyújtása

- (85) A 2014. évi iránymutatások (72) pontja szerint a nagyvállalkozásnak minősülő kedvezményezetteknek a kérelemben ki kell fejteniük, hogy milyen helyzet állt volna elő a támogatás igénybevétele nélkül, azaz a kontrafaktuális forgatókönyvet vagy az alternatív projektet vagy tevékenységet. A kontrafaktuális forgatókönyvet dokumentumokkal kell alátámasztani, és a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a hitelességet és meg kell erősítenie a támogatás ösztönző hatását.
- (86) Az eljárás megindításáról szóló határozat szakaszában a Bizottságnak kétségei voltak afelől, hogy a (3) preambulumbekkezdésben említett, egyedi támogatásban részesülő nagy kedvezményezettek esetében teljesült-e ez a követelmény. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy ez a feltétel nem teljesült, mivel a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program végrehajtása során helytelenül alkalmazták a kkv-k fogalom meghatározását.
- (87) E tekintetben az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság hivatkozott a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletében szereplő kkv-meghatározás egyes elemeire, valamint az uniós bíróságok vonatkozó ítélkezési gyakorlatára⁽²³⁾, amelyre e határozat (78) és (79) preambulumbekkezdése is hivatkozik.
- (88) A csoportmentességet élvező program keretében nyújtott támogatás kedvezményezettjei csak kkv-k lehetnek, így nem kellett benyújtaniuk a kontrafaktuális forgatókönyvet. A Bizottság ezért kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az egyedi támogatás kedvezményezettjei benyújtották-e az ilyen támogatás ösztönző hatásának megállapításához szükséges kontrafaktuális forgatókönyvet⁽²⁴⁾.

A kérelem benyújtásának időpontja

- (89) A 2014. évi iránymutatások (66) pontja szerint a támogatás csak akkor minősülhet a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha oly módon változtatta meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az olyan többlettevékenységekbe kezdett, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végzett volna.
- (90) A 2014. évi iránymutatások (70) pontja szerint a Bizottság úgy véli, hogy abban az esetben, ha a munka vagy a tevékenység már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (91) A 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 25. alpontja szerint „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevétele irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi.
- (92) A szóban forgó esetben a támogatási kérelmet a biztosítási szerződés megkötése után, de a biztosítási díj befizetése előtt kellett benyújtani (e határozat (29) preambulumbekkezdése).
- (93) Az eljárás megindításáról szóló határozat (62) preambulumbekkezdésében a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy azok a kedvezményezettek, amelyek a kkv-ként való téves besorolásuk következtében egyedi támogatásban részesültek, benyújtottak-e kontrafaktuális forgatókönyvet.
- (94) A Bizottság ezért úgy határozott, hogy az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást indít az egyedi támogatással kapcsolatban „a kontrafaktuális forgatókönyv benyújtásával és a kérelem benyújtásának időpontjával kapcsolatos kétségek miatt”⁽²⁵⁾.

6. CSEHORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (95) Csehország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a program keretében nem írtak ki pályázati felhívást. Ezért a cseh hatóságok által az eljárás megindításáról szóló határozatra tett észrevételek benyújtásának időpontja előtt a program keretében nem nyújtottak támogatást.
- (96) Csehország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a standard adminisztratív nyomonkövetési ellenőrzés során a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program keretében nyújtott támogatás több kedvezményezettjét is nagyvállalkozásként azonosították. Mivel akkoriban nem volt jogalap a nagyvállalkozásokra vonatkozóan, és ez a csoportmentességet élvező program a kkv-kra korlátozódott ((19) preambulumbekkezdés), Csehország visszafizetési eljárásokat indított ezekkel a kedvezményezettekkel szemben. Csehország benyújtotta a visszafizetetés által érintett kedvezményezettek listáját.

⁽²³⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (58)–(61) preambulumbekkezdése.

⁽²⁴⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (62) preambulumbekkezdése és (67) preambulumbekkezdésének első franciabekezdése.

⁽²⁵⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (67) preambulumbekkezdésének első franciabekezdése.

- (97) Csehország továbbá az alábbi listát nyújtotta be azokról az egyéb ellenőrzött kedvezményezettekről, amelyek esetében a cseh hatóságok szerint az utólagos ellenőrzés nem tárt fel szabálytalanságokat: AGROPARKL s.r.o., Podnik pro výrobu vajec v Kosičkách s.r.o., Zemědělský podnik Kvasicko, a.s., MEZILEŠÍ s.r.o., MORAVA-HOP s.r.o., AGRO Jesenice u Prahy a.s., ZEPOS a.s., AGROSERVIS 1. zemědělská a.s. Višňové, JAROS s.r.o., Zea a.s., ZEV Šarátice a.s., Agro družstvo Sebranice, PRODEM a.s. Havlíčkův Brod, Zemědělské družstvo Radiměř, Zemědělské družstvo Květná, Zemědělské družstvo Vendolí, Rostěnice a.s., Agria a.s., ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., Zemědělské družstvo Dolany, ČESKÁ VEJCE FARMS, s.r.o., DRUKO STŘÍŽOV s.r.o., FARMA VESELKA s.r.o., KLADRUBSKÁ a.s., Lužanská zemědělská a.s., Vlčnovská zemědělská a.s. és Zemědělská společnost Blšany s.r.o.
- (98) A Bizottságnak az eljárás megindításáról szóló határozat (62) preambulumbekzdésében említett kétségeivel kapcsolatban (azaz, hogy egyes kedvezményezettek a támogatás nyújtásának időpontjában adott esetben nem feleltek meg a kkv-k fogalom meghatározásának), Csehország előadta, hogy ezek a kedvezményezettek nem nyújtották be a kontrafaktuális forgatókönyveket. Csehország érvelése szerint a támogatást a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program keretében kizárólag kkv-knak, és a mezőgazdasági csoportmentességi rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelően nyújtották. Ezért a csoportmentességet élvező program nem írta elő feltételként kontrafaktuális forgatókönyv benyújtását.
- (99) Csehország azt állította, hogy az azonosított adminisztratív hibákon kívül (e határozat (96) preambulumbekzdése) nem nyújtottak támogatást olyan kedvezményezetteknek, amelyek méretük miatt nem lennének jogosultak a csoportmentességet élvező program keretében nyújtott támogatásra. A cseh hatóságok szerint ezt a feltételt mindig a kötelező erejű uniós jogban, különösen a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletében meghatározott szabályok alapján értékelték.

6.1. Egyes kedvezményezettek kkv-ként való minősítése

- (100) A cseh hatóságok kifejezetten hivatkoztak a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésére, amely szerint „Amennyiben a számlák zárásának napján a vállalkozás megállapítja, hogy éves szinten meghaladta a 2. cikkben megállapított alkalmazotti létszámot vagy pénzügyi határértéket, illetve e létszám vagy határérték alá esik, nem veszíti el a mikro- kis- vagy középvállalkozási jogállását, illetve nem szerez ilyen, kivéve, ha a vállalkozás ezeket a határértékeket két egymást követő számviteli időszakban túllépi”.
- (101) A cseh hatóságok rámutattak, hogy e szabály alól nincs kivétel, és hogy ez a rendelkezés általános szabályként került megfogalmazásra, amely automatikusan alkalmazandó, amennyiben előfeltételei érvényesnek és valósnak bizonyulnak. Rámutattak továbbá arra, hogy egy vállalkozás tulajdonosi szerkezetének megváltozása összefonódás vagy felvásárlás után következetesen az alkalmazandó kkv-küszöbértékek túllépéséhez vezet. E tekintetben Csehország észszerűtlennek találta az eljárás megindításáról szóló határozat (60) preambulumbekzdését, amelyben a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az ilyen vállalkozásoknak nyújtott támogatás összeegyeztethetetlen az ösztönző hatás elvével.
- (102) Csehország úgy véli, hogy ha a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott szabályt nem formálisan, hanem a gazdasági valóság figyelembevételével kellene alkalmazni, akkor más megfogalmazást kellene használni, például: „Ez a szabály nem alkalmazandó, ha nyilvánvalóvá válik, hogy a változás végleges.” Csak így tükröződhetne és tükröződne a gazdasági valóság a szabály alkalmazásában, és minden körülmények között, nem csak összefonódás vagy vállalatfelvásárlás esetén, amelyek önmagukban nincsenek hatással a változás visszafordíthatatlanságára.
- (103) A cseh hatóságok véleménye szerint pusztán a gazdasági valóság figyelembevétele hasonló esetekben alapvetően megtévesztő lehet. A gyakorlatban a vállalkozások gyakran szembesülnek a létszám vagy a pénzügyi felső határok ugrásszerű növekedésével sikeres kereskedelmi vagy gyártási politikájuknak köszönhetően, azaz akár összefonódás vagy felvásárlás nélkül is, ami olyan mértékű lehet, hogy nyilvánvalóvá válik a folyamat visszafordíthatatlansága. A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabály azonban még ilyen körülmények között is alkalmazandó, anélkül hogy a nemzeti hatóságoknak a szabály alkalmazása során minden egyes eset gazdasági valóságát újra kellene értékelniük.
- (104) Másrészt az összefonódás vagy felvásárlás nem feltétlenül jelent visszafordíthatatlan tulajdonosváltást, hanem különböző strukturális változások vagy átalakulások folyamatát, illetve vállalkozások befektetési célú felvásárlását vonhatja maga után.

- (105) Csehország továbbá úgy véli, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott szabály egyértelmű, releváns és arányos kritériumot jelent, amely lehetővé teszi a vállalkozás által egy bizonyos időszakban szolgáltatott adatok és közzétételek észszerű ingadozását. A szabályban semmi nem utal arra, hogy a Bizottság szándéka az volt, hogy a nemzeti hatóságokat bízta meg az egyes esetek gazdasági valóságának értékelésével. Csehország tekintetében a nemzeti hatóságok szerepe arra korlátozódik, hogy megvizsgálják a rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében egyértelműen meghatározott kritériumok teljesülését. A vállalkozások által bejelentett állandósági (vagy ideiglenes) értékek értékelésére vonatkozó kötelezettség nem felelne meg az egyértelmű és egyszerű értékelési kritériumok alkalmazására vonatkozó követelménynek, mivel az ilyen értékeléshez minden egyes kérelmező átfogó gazdasági értékelésre lenne szükség. Ez ellentétes lenne a Bizottság azon célkitűzésével, hogy egyszerűsítse az adminisztratív terheket, javítsa az átláthatóságot és a jogbiztonságot, valamint biztosítsa a csoportmentességi szabályok egységes alkalmazását a tagállamokban.
- (106) Ami a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikke (2) bekezdésének az ítélkezési gyakorlatra való hivatkozással történő értelmezését illeti, Csehország úgy véli, hogy bár egy jogi szabály tartalmát értelmezéssel lehet pontosítani, az értelmezés nem használható fel egy olyan jogszabály félreértelmezésére, amelynek jelentése egyértelmű és érthető. Egy ilyen eljárás elfogadhatatlan mértékű bizonytalanságot eredményezhetne a jogügyletekben.
- (107) Csehország rámutat arra, hogy az az ítélkezési gyakorlat, amelyre a Bizottság a vizsgálat megindításáról szóló határozat (59) preambulumbekkezdésében hivatkozik, az úgynevezett kapcsolt vállalkozások közötti kapcsolatokra vonatkozik, amely a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének, nem pedig a 4. cikkének alkalmazásában használt kritérium.
- (108) Csehország szerint a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (1) bekezdése határozza meg a kapcsolt vállalkozás kritériumait teljesítő vállalkozásokra vonatkozó releváns adatokat (alkalmazotti létszám és pénzügyi felső határ), és ezért a vállalkozás jogállására vonatkozó értékelés „második szakaszát” jelenti. Tehát más helyzetre vonatkozik, és nem alkalmazandó a vállalkozások közötti kapcsolatoknak a Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatában hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerinti értékelésére.
- (109) Csehország továbbá azt állítja, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése részletesebben kifejti az említett melléklet 4. cikkének (1) bekezdését, amikor megállapítja, hogy egy olyan vállalkozás, amely már teljesítette a kapcsolt vállalkozás kritériumait, és amelyre vonatkozóan a hatóságok megkapták a szükséges adatokat (az említett rendelet I. melléklete 4. cikkének (1) bekezdése szerinti alkalmazotti létszám és pénzügyi határértékek), megfelel-e a kkv-nak való minősítéshez szükséges jogosultsági követelményeknek, vagy sem. A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése tehát a kkv-státusz értékelésének harmadik szakaszát jelenti, amikor megfogalmazza azt a szabályt, hogy az említett melléklet 3. cikkének (1)–(4) bekezdése szerinti, kapcsolt vállalkozás kritériumait teljesítő vállalkozások bejelentett adatainak változása nem eredményezi automatikusan a kkv-státusz elvesztését vagy megszerzését.
- (110) Csehország ezért arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság által idézett ítélkezési gyakorlat nem alkalmazható a jelen ügyben, mivel nem utal a kkv-státusz értékelésének „harmadik szakaszára”. Csehország véleménye szerint továbbá a Bizottság kialakult politikája vagy az uniós bíróságok korábbi ítéletei sem jelentik azt, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó olyan körülmények között, amikor a kkv-kra vonatkozó küszöbértékeket összefonódás vagy felvásárlás miatt lépik túl. Ellenkezőleg, a Törvényszék a T-745/17. sz. ítéletében⁽²⁶⁾ egyértelműen megállapította, hogy a 651/2014/EU bizottsági rendelet⁽²⁷⁾ (a továbbiakban: általános csoportmentességi rendelet) I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése összefonódások és felvásárlások esetén is alkalmazandó.
- (111) Végezetül Csehország előadta, hogy a támogatások kedvezményezettjei és a támogatást nyújtó hatóságok jogbiztonságának javítása érdekében 2018. augusztus 1-jétől felhagyott a fenti végrehajtási gyakorlattal, és a Bizottságnak a kkv-k fogalommeghatározására vonatkozó felhasználói útmutatójával összhangban már nem alkalmazza a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdését azokra a vállalkozásokra, amelyek tulajdonosváltás következtében túllépik a kkv-küszöbértékeket. Ugyanakkor Csehország álláspontja szerint korábbi végrehajtási gyakorlata nem minősült az említett rendelkezés megsértésének.

⁽²⁶⁾ A Törvényszék 2020. szeptember 9-i ítélete, Kerkosand kontra Bizottság, T-745/17, ECLI:EU:T:2020:400. Az eljárás megindításáról szóló határozat (66) preambulumbekkezdése.

⁽²⁷⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) az EUMSZ 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőség nyilvánításáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>).

6.2. A munka megkezdése és a pályázat benyújtásának időpontja

- (112) Csehország előadta, hogy a szóban forgó esetben a biztosítási díj befizetésének időpontját kell *a munkák megkezdése* időpontjának tekintetni, nem pedig a biztosítási szerződés megkötésének időpontját, ahogyan azt a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában javasolta ⁽²⁸⁾.
- (113) Csehország kifejtette, hogy nemzeti szabályai értelmében a „projekt” vagy „tevékenység” kifejezés olyan biztosításra utal, amelyet éves alapon fizetnek. A vállalkozásoknak ezért minden évben el kell dönteniük, hogy éves biztosítást kötnek-e, és a támogatás kizárólag éves biztosításra adható, többéves biztosítási időszakra nem.
- (114) *A projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése* időpontjának meghatározásával kapcsolatban a cseh hatóságok a bevett üzleti gyakorlatra hivatkoznak: a mezőgazdasági vállalkozások automatikus meghosszabbítási záradékkal rendelkező biztosítási szerződést kötnek. Az automatikus meghosszabbítás elengedhetetlen a hosszú távú biztosítási fedezet megszerzéséhez. Ezt követően a vonatkozó évre vonatkozó biztosítási fedezethez az éves biztosítási díj megfizetése szükséges. Ha egy vállalkozás nem fizeti be a következő évre vonatkozó díjat, akkor elveszíti az adott évre vonatkozó fedezetét. Az éves díj befizetésén kívül más lépésre nincs szükség.
- (115) A cseh hatóságok úgy vélik, hogy támogatás hiányában egy adott évben biztosított vállalkozás nem feltétlenül kötne biztosítást a következő évre. A biztosítási díj befizetése előtt a vállalkozás nem vállal olyan jogilag kötelező érvényű kötelezettséget, amely az éves biztosítást *visszafordíthatatlanná* tenné. Minden éves biztosítást különálló projektnek kell tekinteni, amely új és független döntéshozatalt igényel, és egy többéves szerződés vagy az egyik évben fizetett éves biztosítás meglétéből nem lehet arra következtetni, hogy a vállalkozás a következő évre is ugyanazt a biztosítást fogja megkötöni.
- (116) Ilyen körülmények között a támogatás célja az, hogy ösztönözze a vállalkozásokat az éves biztosítás megkötésére. Ha nem lenne olyan állami támogatás, amely arra ösztönzi a mezőgazdasági termelőket, hogy minden évben biztosítást kössenek, a mezőgazdasági ágazatban a kockázatok biztosítási fedezete jelentősen alacsonyabb lenne, tekintettel a magas biztosítási díjakra és a mezőgazdasági ágazat rendelkezésére álló korlátozott pénzügyi forrásokra.
- (117) Ezért a cseh hatóságok szerint a szóban forgó esetben az éves díj megfizetését kell *a munkák megkezdése* időpontjának tekinteni.
- (118) Ez a gyakorlat tükröződik a biztosításra vonatkozó nemzeti jogi keretben is. A Polgári Törvénykönyv, azaz a módosított 89/2012 Sb. törvény 2804. §-a értelmében: „Ha a biztosító emlékezteti a szerződőt a biztosítási díj megfizetésére, és az emlékeztetőben tájékoztatja őt arról, hogy a biztosítás megszűnik, ha a biztosítási díjat az emlékeztető kézbesítésétől számított legalább egyhónapos pótlólagos határidőn belül nem fizeti meg, a biztosítás a biztosítási díj megfizetésére előírt határidő lejártával megszűnik.”.
- (119) A cseh hatóságok kifejtették a többéves szerződések fontosságát. Ha a kedvezményezettek az új biztosítási szerződés aláírása előtt felmondanák a meglévő biztosítási szerződésüket, akkor egy bizonyos időre kénytelenek lennének lemondani biztosítási fedezetükről. Ez olyan nemkívánatos következménnyel járna, amely ellentétes lenne a program állítólagos céljaival, és elfogadhatatlan lenne a vállalati kockázatkezelés szempontjából. A cseh hatóságok úgy vélik, hogy a kedvezményezettektől nem lehet észszerűen elvárni, hogy pusztán formális okokból kockázatnak tegyék ki magukat.
- (120) Emellett a biztosítók általában ösztönzőket kínálnak a hosszú távú biztosítás megkötésére, például biztosítási díj-kedvezményeket vagy egyéb előnyöket, amelyek arra ösztönzik a mezőgazdasági termelőket, hogy a kockázatok szélesebb körére kössenek biztosítást.
- (121) A cseh hatóságok megerősítették, hogy nem nyújtanak támogatást olyan kedvezményezettnek, amely a támogatási kérelem benyújtása előtt már befizette az éves biztosítási díjat.
- (122) A fentiek ellenére a cseh hatóságok megjegyzik, hogy az a feltétel, amely szerint a kedvezményezetteknek *a projekttel kapcsolatos munkák megkezdése* előtt kell igényelniük a támogatást, nem tekinthető abszolút kritériumnak a támogatás nyújtása szempontjából. Éppen ellenkezőleg, az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata megállapítja, hogy bizonyos esetekben olyan körülmények állhatnak elő, amelyek valódi ösztönző hatást eredményeznek, még akkor is, ha a projekttel kapcsolatos munkák megkezdése megelőzi a támogatási kérelem benyújtásának időpontját ⁽²⁹⁾. A cseh hatóságok ezért azt az álláspontot képviselik, hogy a követelményt nem szabad túlzott formalizmussal kezelni.

⁽²⁸⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (66) preambulumbekkezdése.

⁽²⁹⁾ A Bíróság 2013. június 13-i ítélete a HGA Srl. és társai, C-630/11. P., Regione autonoma della Sardegna, C-631/11. P., Timsas srl, C-632/11. P., és Grand Hotel Abi d'Oru SpA, C-633/11. P., egyesített ügyekben, ECLI:EU:C:2013:387, 109–110. pont.

7. ÉRTÉKELÉS

7.1. Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett támogatás megléte

- (123) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „[h]a a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzíttja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet”.
- (124) Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősüljön, a következő feltételek mindegyikének teljesülnie kell. Először is, szükséges az állam általi vagy állami eszközökkel történő beavatkozás megléte. Másodszor, az ilyen beavatkozásnak hatással kell lennie a tagállamok közötti kereskedelemre. Harmadszor, kedvezményezettje számára szelektív előnyt kell biztosítania. Negyedszer, torzíttania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie ⁽³⁰⁾.
- (125) Az eljárás megindításáról szóló határozat (40) preambulumbekzdésében ⁽³¹⁾ a Bizottság arra az előzetes következtetésre jutott, hogy az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek, és hogy a program az említett cikk értelmében állami támogatásnak minősül.
- (126) Ezt az előzetes következtetést a Csehországtól kapott észrevételek nem kérdőjelezték meg. Sőt, Csehország maga is állami támogatásként jelentette be a programot.
- (127) A program az államnak tulajdonítható, mivel a (11) preambulumbekzdésben leírt jogi aktusokon alapul, és állami hatóságok hajtják végre ((13) preambulumbekzdés). A támogatás az állami költségvetésből, tehát állami forrásokból kerülne kifizetésre ((12) preambulumbekzdés).
- (128) A program közvetlen támogatások formájában előnyt biztosít kedvezményezettjeinek ((14) preambulumbekzdés). A program így mentesíti a kedvezményezetteket azon költségek alól, amelyeket normál piaci feltételek mellett viselniük kellene.
- (129) A program szelektív, mivel a támogatást csak bizonyos vállalkozásoknak, konkrétan az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásoknak ítélik oda ((15) preambulumbekzdés). Más, hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozások nem jogosultak támogatásra, és így nem részesülnek ugyanabban az előnyben. Általános szabály, hogy a gazdasági szereplőknek kell fedezniük saját költségeiket.
- (130) A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint egy vállalkozásnak nyújtott állami támogatás befolyásolhatja a tagállamok közötti kereskedelmet, ha a szóban forgó vállalkozás az Unión belüli kereskedelem számára nyitott piacon működik. A támogatás kedvezményezettjei az elsődleges mezőgazdasági termelés ágazatában működnek, ahol az EU-n belüli kereskedelem zajlik. Ez az ágazat tehát nyitott az uniós szintű verseny előtt, és minden olyan intézkedésre érzékenyen reagál, amely egy vagy több tagállam termelését kedvezően befolyásolja. A támogatási program tehát torzíthatta a versenyt és befolyásolhatta a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (131) A fentiekre tekintettel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételek teljesülnek. A programról tehát megállapítható, hogy az az említett cikk értelmében vett állami támogatásnak minősül. A cseh hatóságok nem vitatták ezt a következtetést.
- (132) Mivel a támogatás olyan jogi aktuson alapul, amelynek értelmében – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésekre lenne szükség ((11) preambulumbekzdés) – a jogi aktusban általános és absztrakt módon meghatározott vállalkozásoknak egyedi támogatásokat lehetne odaítélni ⁽³²⁾, a Bizottság úgy véli, hogy az a 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 4. alpontja és a 2023. évi iránymutatások (33) pontjának 13. alpontja értelmében vett támogatási programnak minősül.
- (133) Ami az egyedi támogatást illeti, a Bizottság úgy véli, hogy tekintettel annak a program keretében nyújtott támogatással közös jellemzőire, a (123)–(130) preambulumbekzdésben foglalt megfontolások értelemszerűen alkalmazandók erre az egyedi támogatásra is. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a nagyvállalkozásoknak már megadott egyedi támogatás az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

⁽³⁰⁾ A Bíróság C-588/22P. sz., Ryanair kontra Bizottság ügyben 2024. november 7-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2024:935) 100. pontja.

⁽³¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (40) preambulumbekzdése.

⁽³²⁾ Lásd különösen a 2.2.3. és a 2.2.4. szakaszt.

7.2. A program összeegyeztethetősége a belső piaccal

7.2.1. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja és az alkalmazandó iránymutatások

- (134) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, ha az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (135) Ezért ahhoz, hogy a támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek minősüljön, i. elő kell mozdítania egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését (pozitív feltétel), és ii. nem befolyásolhatja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben (negatív feltétel).
- (136) A Bizottság az alkalmazandó iránymutatások alapján fogja értékelni, hogy ez a két feltétel teljesül-e. Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat elfogadásakor hatályos, 2014. évi iránymutatások alapján értékelte a program összeegyeztethetőségét. A 2014. évi iránymutatásokat azonban felváltották a 2023. évi iránymutatások, amelyek 2023. január 1-jétől hatályosak. A 2023. évi iránymutatások (655) pontja szerint a Bizottság ezeket az iránymutatásokat fogja alkalmazni valamennyi olyan bejelentett támogatási intézkedés esetében, amellyel kapcsolatban 2023. január 1-jét követően határozathozatalra kéri fel, még akkor is, ha a támogatást ezt megelőzően jelentették be. Ezért ebben a határozatban a Bizottság a 2023. évi iránymutatások fényében értékeli a program összeegyeztethetőségét.
- (137) A program alapján nyújtható támogatás tekintetében a 2023. évi iránymutatások I. részének 3. fejezete (Az összeegyeztethetőség értékelése a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint) és II. részének 1.2.1.6. szakasza (A biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás) alkalmazandó.

7.2.2. Pozitív feltétel: a támogatás előmozdítja egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését

7.2.2.1. Egyes gazdasági tevékenységek elősegítése

- (138) A 2023. évi iránymutatások (43) pontja szerint a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatás célja az azonosított gazdasági tevékenység fejlődésének elősegítése.
- (139) A Bizottság megjegyzi, hogy a program célja, hogy kockázati és válsághelyzetekben támogassa a mezőgazdasági termelőket azáltal, hogy biztosítás kötésére ösztönzi őket. A biztosítás fontos eszköz a mezőgazdasági ágazat számára, amely gyakori kockázati és válsághelyzeteknek van kitéve. Ily módon a támogatás az elsődleges mezőgazdasági termelést támogatja ((9) preambulumbekkezdés).
- (140) A 2023. évi iránymutatások (44) pontja szerint a tagállamoknak ismertetniük kell azt is, hogy a támogatás hozzájárul-e a KAP célkitűzéseinek megvalósításához és a KAP-on belül az (EU) 2021/2115 rendelet célkitűzéseire, és ha igen, hogyan, továbbá részletesen ismertetniük kell a támogatástól várható előnyöket. A program célkitűzései összhangban vannak a KAP-nak az (EU) 2021/2115 rendelet 5. cikkének a) pontjában meghatározott, a hosszú távú élelmiszerbiztonságot garantáló intelligens, versenyképes, reziliens és diverzifikált mezőgazdasági ágazat előmozdítására irányuló célkitűzésével, továbbá az említett rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott célkitűzésekkel, amelyek a gazdaságok fennmaradását biztosító jövedelemnek és a mezőgazdasági ágazat rezilienciájának támogatására, valamint a gazdaságok versenyképességének növelésére irányulnak ((36) preambulumbekkezdés). Ezért a 2023. évi iránymutatások (44) pontja teljesül.
- (141) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a támogatás előmozdítaná a gazdasági tevékenységet, mivel elősegítené az elsődleges mezőgazdasági termelés versenyképességét és rezilienciáját.

7.2.2.2. Ösztönző hatás (a kérelem benyújtásának időpontja)

- (142) A hivatalos vizsgálat megindításának második indoka az ösztönző hatású támogatás feltételéhez kapcsolódott, konkrétan a támogatási kérelem benyújtásának időpontjához ⁽³³⁾. A Bizottságnak kétségei voltak afelől, hogy a program keretében a kérelmeket a munkák megkezdése előtt nyújtják-e be (lásd még a (94) preambulumbekendést).
- (143) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a 2014. évi iránymutatások (70) pontja és a 2023. évi iránymutatások (50) pontja szerint, ha a munka vagy a tevékenység már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (144) A 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 25. alpontja és a 2023. évi iránymutatások (33) pontjának 57. alpontja szerint „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevételére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi.
- (145) A cseh hatóságok a biztosítási szerződésekkel kapcsolatos eljárás részletes magyarázatával válaszoltak ezekre a kétségekre ((113)–(122) preambulumbekendés).
- (146) A cseh hatóságok kifejtették, hogy az adott évre vonatkozó biztosítási fedezethez a kedvezményezettnek meg kell fizetnie az éves biztosítási díjat. Ha nem fizeti be a következő évre vonatkozó éves díjat, akkor az adott évre vonatkozó fedezetet elveszíti. A biztosítási díj befizetése előtt a vállalkozás nem vállal olyan jogilag kötelező érvényű kötelezettséget, amely az éves biztosítást visszafordíthatatlanná tenné.
- (147) A cseh hatóságok előadták, hogy támogatás hiányában az egyik évben biztosított vállalkozás nem feltétlenül köt biztosítást a következő évre. Ezért minden éves biztosítást különálló projektnek kell tekinteni. Az egyik évben megkötött éves biztosításból nem lehet arra következtetni, hogy a vállalkozás a következő évben is folytatja a szerződést ((113) preambulumbekendés).
- (148) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a szerződés megkötése nem jár automatikusan az éves biztosítás megfizetésének kötelezettségével. A Bizottság úgy véli, hogy a biztosítási szerződés megkötése után a mezőgazdasági termelőket nem terheli az éves biztosítás megfizetésének kötelezettsége, és saját belátásuk szerint dönthetnek arról, hogy egy adott évben megkötik-e a biztosítást, vagy sem, azaz megfizetik-e a biztosítási díjat, vagy sem. Ilyen körülmények között a támogatás ösztönző hatásának értékelése szempontjából a döntő pillanat az éves biztosítási díj befizetésének időpontja, nem pedig az automatikus meghosszabbítási záradékkal rendelkező szerződés megkötésének időpontja ((112) preambulumbekendés).
- (149) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a támogatás arra ösztönzi a mezőgazdasági termelőket, hogy éves biztosítást kössenek, amit a támogatás nélkül esetleg nem tennének meg. A cseh hatóságok továbbá megerősítették, hogy nem nyújtanak támogatást olyan kedvezményezetteknek, amelyek a támogatási kérelem benyújtása előtt megfizették az éves biztosítási díjat ((121) preambulumbekendés).
- (150) A Bizottság ezért egyetért a cseh hatóságokkal abban, hogy az éves biztosítási díj befizetésének időpontját kell a „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” időpontjának tekinteni, és nem a biztosítási szerződés megkötésének időpontját.
- (151) A 2023. évi iránymutatások (47) pontja szerint a program akkor bír ösztönző hatással, ha oly módon változtatja meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az érintett ágazat fejlődéséhez hozzájáruló olyan többlettermékekbe kezd, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne.
- (152) A 2023. évi iránymutatások (48) pontja szerint a pusztán a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítására irányuló, de az ágazat fejlődéséhez semmilyen módon hozzá nem járuló állami támogatási intézkedések, és különösen a kizárólag az ár, a mennyiség, a termelési egység vagy a termelési eszköz egysége alapján nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak minősülnek. Ezen túlmenően az ilyen támogatások – természetüknél fogva – nagy valószínűséggel beavatkoznak a belső piac szervezését szabályozó mechanizmusokba.

⁽³³⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (67) preambulumbekendésének második franciabekezdése.

- (153) A 2023. évi iránymutatások (50) pontja szerint a Bizottság úgy véli, hogy abban az esetben, ha az adott projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára.
- (154) A 2023. évi iránymutatások (51) pontja szerint a támogatási kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét és kezdési, illetve befejezési dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket. Ezenkívül a 2023. évi iránymutatások (52) pontja szerint a nagyvállalkozásoknak a kérelemben ki kell fejteniük, hogy milyen helyzet állt volna elő a támogatás igénybevétele nélkül – ezt a helyzetet nevezik kontrafaktuális forgatókönyvnek vagy alternatív projektnak vagy tevékenységnek –, és dokumentumokkal kell alátámasztaniuk a kérelemben ismertetett kontrafaktuális forgatókönyvet. Ez a követelmény nem vonatkozik azokra az önálló helyhatósággal rendelkező településekre, amelyek éves költségvetése kevesebb mint 10 millió EUR, és lakosságuk nem éri el az 5 000 főt. A 2023. évi iránymutatások (53) pontja szerint a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a kontrafaktuális forgatókönyv hitelességét, és igazolnia kell, hogy a támogatás rendelkezik a szükséges ösztönző hatással. A kontrafaktuális forgatókönyv akkor hiteles, ha valósághű, és azon döntéshozatali tényezőkön alapul, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a kedvezményezett meghozta döntését az érintett projektről vagy tevékenységről.
- (155) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a nemzeti jogalap megfelel-e a 2014. évi iránymutatások (70) pontjának, amely megegyezik a 2023. évi iránymutatások (50) pontjával. A (150) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó esetben a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdésének időpontja az éves biztosítási díj befizetése.
- (156) A cseh hatóságok megerősítették, hogy a program előírja, hogy a támogatás kedvezményezettjei a munka vagy a tevékenység megkezdése előtt nyújtsák be a támogatási kérelmet ((29) és (150) preambulumbekkezdés). A kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét és kezdési, illetve befejezési dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket ((30) preambulumbekkezdés). A nagyvállalkozásoknak a kontrafaktuális forgatókönyvet vagy alternatív projektet vagy tevékenységet és az azt alátámasztó igazoló dokumentumokat is be kell nyújtaniuk ((31) preambulumbekkezdés).
- (157) A támogatás a biztosítási díj költségeire nyújtható ((21) preambulumbekkezdés). A támogatás nem támogatja valamely tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát, és nem célja egyszerűen a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítása.
- (158) Ennek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a program ösztönző hatással bír.

7.2.2.3. Az uniós jog vonatkozó rendelkezéseinek és általános elveinek betartása

- (159) A 2023. évi iránymutatások (61) pontja szerint ha az állami támogatási intézkedés, az ahhoz kapcsolt feltételek – beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben a finanszírozási módszer az állami támogatási intézkedés szerves részét alkotja –, vagy a finanszírozott tevékenység a vonatkozó uniós jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek.
- (160) A program feltételeit az alkalmazandó uniós jogszabályokkal összhangban határozták meg. Nincs arra utaló jel, hogy a tervezett támogatás vagy az ahhoz kapcsolódó feltételek sértenék az uniós jog vonatkozó rendelkezéseit vagy általános elveit. A Bizottság ezért megállapítja, hogy a 2023. évi iránymutatások (61) pontjának eleget tettek.
- (161) A 2023. évi iránymutatások (62) pontja szerint a Bizottság nem engedélyez olyan állami támogatást, amely összeegyeztethetetlen a közös piacszerkezésre irányadó rendelkezésekkel, vagy amely akadályozná a közös szerkezés megfelelő működését. Nincs arra utaló jel, hogy a javasolt támogatás összeegyeztethetetlen lenne a közös piacszerkezésre vonatkozó rendelkezésekkel, vagy akadályozná a megfelelő működést.
- (162) A 2023. évi iránymutatások (63) pontja szerint az állami támogatás nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek, amennyiben a támogatás odaítélése fejében a kedvezményezett vállalkozást nemzeti termékek vagy szolgáltatások igénybevételére kötelezik. A program nem ír elő ilyen kötelezettséget.

- (163) A 2023. évi iránymutatások (64) pontja szerint a Bizottság nem engedélyezi az akár harmadik országokba, akár tagállamokba irányuló exporttal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó olyan támogatásokat, amelyek közvetlenül az exportált mennyiségekhez kapcsolódnak, sem a hazai áruknak az importált áruk rovására történő felhasználásától függő támogatásokat, sem pedig a forgalmazási hálózat létrehozására és működtetésére vagy az exporttevékenységekkel kapcsolatos bármely egyéb kiadások fedezésére szolgáló támogatásokat. A program nem tartalmaz ilyen típusú támogatásokat.

7.2.2.4. Következtetés

- (164) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a program elősegítené az elsődleges mezőgazdasági termelési tevékenység fejlődését.

7.2.3. *Negatív feltétel: a támogatás indokolatlanul nem érintheti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben*

- (165) A 2023. évi iránymutatások (67) pontja szerint természeténél fogva minden támogatási intézkedés torzítja a versenyt, és hatást gyakorol a tagállamok közötti kereskedelemre. Annak megállapítása érdekében azonban, hogy a támogatás torzító hatásai a minimumra korlátozódnak-e, a Bizottság ellenőrzi, hogy a támogatás szükséges, megfelelő, arányos és átlátható-e.

- (166) A 2023. évi iránymutatások (68) pontja szerint a Bizottság ezt követően értékeli a szóban forgó támogatás versenyre és kereskedelmi feltételekre gyakorolt torzító hatását. A Bizottság ezután összeveti a támogatás pozitív hatásait a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásaival. Amennyiben a pozitív hatások meghaladják a negatív hatásokat, a Bizottság a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánítja.

7.2.3.1. Az állami beavatkozás szükségessége

- (167) A 2023. évi iránymutatások (70) pontja szerint az állami támogatás akkor érhet el közös érdekű célkitűzést, ha piaci hiányosságok kiküszöbölésére irányul.

- (168) A Bizottság megjegyzi, hogy a cseh hatóságok magyarázata szerint a program célja, hogy magasabb szintű biztonságot nyújtson a mezőgazdasági vállalkozások számára az előre nem látható károkkal szemben azáltal, hogy a mezőgazdasági ágazat egészében széles körben elérhetővé teszi a biztosítási fedezetet. A program ezért arra kívánja ösztönözni a mezőgazdasági termelőket, hogy a kockázatok és válsághelyzetek bekövetkeztének jobb kezelése érdekében biztosítást kössenek.

- (169) A Bizottság ennek alapján úgy véli, hogy az állami beavatkozás révén széles körben elérhetővé válna a biztosítás a mezőgazdasági ágazat számára, amely egyébként magas biztosítási árakkal szembesülhetne. A fenti okok miatt a Bizottság úgy véli, hogy a 2023. évi iránymutatások (70) pontja teljesül.

- (170) A 2023. évi iránymutatások (71) pontja alapján a Bizottság a 2023. évi iránymutatások II. részében meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő támogatási intézkedések tekintetében úgy ítéli meg, hogy a piac állami beavatkozás nélkül nem tudja megvalósítani a várt célkitűzéseket. A Bizottság megjegyzi, hogy a program megfelel a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakaszában meghatározott egyedi követelményeknek ((197)–(206) preambulumbekzdés). Ezért a 2023. évi iránymutatások (71) pontjával összhangban a Bizottság úgy véli, hogy állami beavatkozásra van szükség.

7.2.3.2. A támogatás megfelelősége

- (171) A 2023. évi iránymutatások (72) pontja szerint a javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie az adott szakpolitikai célkitűzés eléréséhez. A tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatás és annak kialakítása megfelelő a támogatással megcélzott intézkedés célkitűzésének eléréséhez.

- (172) A program célja, hogy a mezőgazdasági üzemek versenyképességének javítása érdekében támogassa a mezőgazdasági termelőket abban, hogy tevékenységeiket az előre nem látható kockázatokkal és válsághelyzetekkel szemben biztosítsák. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a program hozzájárul a mezőgazdasági ágazat általános versenyképességéhez és rezilienciájához. A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a program megfelelő szakpolitikai eszköz e célkitűzések eléréséhez.

Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában

- (173) A 2023. évi iránymutatások (73) pontja értelmében a Bizottság úgy véli, hogy a 2023. évi iránymutatások II. részének vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyedi feltételeknek megfelelő, a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban nyújtott egyéb támogatások tekintetében az állami támogatás megfelelő szakpolitikai eszköz.
- (174) A program megfelel a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakaszában meghatározott egyedi követelményeknek ((197)–(206) preambulumbekzdés). Ezért megfelelő politikai eszköznek minősül.
- (175) A 2023. évi iránymutatások (74) pontja a jelen esetben nem alkalmazandó, mivel a támogatásra jogosult műveletek nem részesülnek társfinanszírozásban a cseh KAP stratégiai terv keretében ((36) preambulumbekzdés).

Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában

- (176) A 2023. évi iránymutatások (75) pontja szerint a támogatás különböző formákban nyújtható. A tagállamnak ugyanakkor biztosítania kell, hogy a támogatást abban a formában nyújtsa, amely várhatóan a legkevésbé torzítja a kereskedelmet és a versenyt.
- (177) A 2023. évi iránymutatások (76) pontja szerint ha a II. rész szerinti valamely támogatási intézkedésre vonatkozóan meghatározott forma kerül előírásra, akkor a 2023. évi iránymutatások alkalmazásában az adott forma megfelelő támogatási eszköznek minősül. Az alkalmazandó szabályok a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakaszában foglalt szabályok, amelyek nem határoznak meg konkrét támogatási formát.
- (178) A program keretében a támogatás közvetlen támogatásként nyújtható a mezőgazdasági termelőknek ((14) preambulumbekzdés), amelyet a cseh hatóságok a legmegfelelőbb formának tartanak a biztosítási díjak támogatására.
- (179) A program célja, hogy kompenzálja a mezőgazdasági termelők biztosítási díjainak költségeit. A Bizottság egyetért azzal, hogy a közvetlen támogatások jelentik a legmegfelelőbb formát, ha a támogatás célja a kompenzáció. Ennek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a program megfelel a 2023. évi iránymutatások (76) pontjának.

7.2.3.3. A támogatás arányossága

- (180) A 2023. évi iránymutatások (83) pontja szerint a támogatás akkor minősül arányosnak, ha a kedvezményezettnekénti támogatási összeg a támogatott tevékenység elvégzéséhez minimálisan szükséges összegre korlátozódik. A 2023. évi iránymutatások (84) pontja szerint ahhoz, hogy a támogatás arányos legyen, a támogatási összeg – néhány kivételtől eltekintve – nem haladhatja meg az elszámolható költségek összegét. A 2023. évi iránymutatások (85) pontja szerint a kiszámíthatóság és az egyenlő feltételek biztosítása érdekében a Bizottság maximális támogatási intenzitásokat alkalmaz.
- (181) A 2023. évi iránymutatások (86) pontja szerint, ha helyesen számítják ki az elszámolható költségeket és betartják a 2023. évi iránymutatások II. részében meghatározott maximális támogatási intenzitásokat vagy maximális támogatási összegeket, az arányosság követelménye teljesítettnek tekinthető.
- (182) A 2023. évi iránymutatások (87) pontja szerint a maximális támogatási intenzitást és támogatási összeget a támogatást nyújtó hatóságnak kell kiszámítania a támogatás nyújtásakor. Az elszámolható költségeket egyértelmű, konkrét és naprakész igazoló dokumentumokkal kell alátámasztani. A támogatási intenzitás és az elszámolható költségek kiszámítása során az adók vagy egyéb terhek levonása előtti számadatokat kell figyelembe venni. A héa nem támogatható, kivéve, ha a héára vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében nem igényelhető vissza.
- (183) A program alapján nyújtott támogatás nem haladná meg az elszámolható költségek 65 %-át ((22) és (25) preambulumbekzdés). Ez a támogatási intenzitás összhangban van a biztosítási díj-támogatásra vonatkozóan a 2023. évi iránymutatások (411) pontjában meghatározott maximális támogatási intenzitással.
- (184) Az elszámolható költségek nem tartalmazzák a héát ((34) preambulumbekzdés).
- (185) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy a cseh hatóságok megerősítették, hogy a támogatást nyújtó hatóság a támogatás odaítélésekor helyesen számítja ki az elszámolható költségeket ((33) preambulumbekzdés).

- (186) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a támogatás arányos.

7.2.3.4. Támogatáshalmozás

- (187) A 2023. évi iránymutatások (103) pontja szerint egyidejűleg több program keretében is nyújtható támogatás, illetve a támogatás *ad hoc* támogatással halmozható, ha az adott tevékenységhez vagy projekthez nyújtott állami támogatás teljes összege nem haladja meg a 2023. évi iránymutatásokban meghatározott felső támogatási határokat.
- (188) A 2023. évi iránymutatások (104) pontja szerint az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás bármilyen más állami támogatással halmozható, amennyiben ezeket más-más azonosítható elszámolható költségekre nyújtják. Az azonosítható elszámolható költségekhez kapcsolódó támogatás kizárólag abban az esetben halmozható bármilyen más állami támogatással ugyanazon, egymást részben vagy egészben átfedő elszámolható költségekhez kapcsolódóan, ha az ilyen halmozódás nem eredményezi az adott támogatástípusra a 2023. évi iránymutatások értelmében alkalmazandó legmagasabb támogatási intenzitás vagy támogatási összeg túllépését.
- (189) A Bizottság megjegyzi, hogy a cseh hatóságok megerősítették, hogy a program keretében nyújtott támogatás nem halmozható más helyi, regionális vagy nemzeti forrásokból vagy uniós alapokból származó támogatással, sem az ugyanazon elszámolható költségeket fedező csekély összegű támogatással vagy *ad hoc* támogatással ((32) preambulumbekkezdés).

7.2.3.5. Átláthatóság

- (190) A 2023. évi iránymutatások (112) pontja szerint a tagállamoknak gondoskodniuk kell az említett pontban felsorolt információk közzétételéről az Európai Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában vagy egy átfogó állami támogatási honlapon, nemzeti vagy regionális szinten.
- (191) A cseh hatóságok megerősítették, hogy az átláthatósági feltételek teljesülnek. Vállalták, hogy az Európai Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában közzéteszik a program teljes szövegét és végrehajtási rendelkezéseit vagy jogalapját, a támogatást nyújtó hatóság nevét és a 60 000 EUR-t meghaladó egyedi támogatásban részesülő kedvezményezettek nevét ((37) preambulumbekkezdés). A cseh hatóságok vállalták, hogy módosítják a programot annak érdekében, hogy az megfeleljen a 2023. január 1-jén hatályba lépett új szabályoknak. E szabályok értelmében az egyedi támogatás közzétételére vonatkozó küszöbértéket 10 000 EUR-ra csökkentették. A cseh hatóságok arra vonatkozó kötelezettségvállalása alapján, hogy meghozzák a megfelelő intézkedéseket, a Bizottság úgy véli, hogy a cseh hatóságok biztosítják az egyedi támogatások odaítélésére vonatkozó, a 2023. évi iránymutatások (112) pontjában meghatározott átláthatósági követelmények betartását.
- (192) A 2023. évi iránymutatások (114) pontja szerint ezeket az információkat a támogatás odaítéléséről szóló határozat meghozatalát követően közzé kell tenni, legalább 10 évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára. A cseh hatóságok megerősítették, hogy ezek a követelmények teljesülnek ((37) preambulumbekkezdés).

7.2.3.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt kedvezőtlen negatív hatások elkerülése

- (193) A 2023. évi iránymutatások (117) pontja értelmében a Bizottság azonosítja a támogatás által érintett piaco(ka)t, figyelembe véve a tagállamok által az érintett termékpiac(ok)ról – azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásában bekövetkező változás által érintett piac(ok)ról – szolgáltatott információkat. A támogatási intézkedés negatív hatásainak értékelése során a Bizottság a verseny torzulását vizsgáló elemzését a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatás által az érintett termékpiac(ok)on jelen lévő vállalkozások közti versenyre előre láthatóan gyakorolt hatásokra összpontosítja.
- (194) A 2023. évi iránymutatások (118) pontja szerint, amennyiben a támogatás jól irányzott, arányos és a nettó többletköltségekre korlátozódik, a támogatás negatív hatása enyhül, és kisebb lesz annak kockázata, hogy a támogatás kedvezőtlenül torzíja a versenyt Ezen túlmenően a Bizottság maximális támogatási intenzitásokat vagy támogatási összegeket állapít meg. A cél az állami támogatás olyan tevékenységekre történő felhasználásának megelőzése, amelyeknél a támogatási összeg és az elszámolható költségek aránya túlzottan magasnak tekinthető, és különösen nagy valószínűséggel jár torzító hatással. Általában minél erősebbek a támogatott tevékenység által valószínűleg előidézett pozitív hatások, és minél nagyobb a támogatás iránti valószínű igény, annál magasabb a támogatási intenzitás felső határa.
- (195) Ebben az esetben a program keretében támogatás nyújtható a biztosítási díj költségeire ((21) preambulumbekkezdés). A 2023. évi iránymutatások (118) pontjával összhangban a Bizottság úgy véli, hogy az ilyen támogatás negatív hatása korlátozott, mivel a támogatás megfelelően célzott ((172) preambulumbekkezdés) és arányos ((186) preambulumbekkezdés).

(196) A Bizottság ezért megállapítja, hogy a program nem vezetne a verseny és a kereskedelem indokolatlan torzulásához.

7.2.3.7. A 2023. évi iránymutatások II. részében foglalt egyedi feltételek

(197) A szóban forgó esetben a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakasza (A biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás) alkalmazandó.

(198) A 2023. évi iránymutatások (403) pontjának megfelelően a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakasza csak az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó vállalkozásokra vonatkozik. Ez a feltétel teljesül, mivel csak az elsődleges mezőgazdasági termeléssel foglalkozó nagyvállalkozások jogosultak támogatásra ((15) preambulumbekzdés).

(199) A 2023. évi iránymutatások (404) pontjának megfelelően a támogatás nem képezhet akadályt a biztosítási szolgáltatások belső piacának működésében. Közelebbről: a támogatás nem korlátozódhat egyetlen biztosító vagy biztosítók egy meghatározott csoportja által nyújtott biztosításra, és nem köthető olyan feltételhez, hogy a biztosítási szerződést az érintett tagállamban székhellyel rendelkező társaságnál kell megkötöni. A program megfelel ezeknek a feltételeknek ((27) preambulumbekzdés).

(200) A program nem terjed ki a viszontbiztosításra, ezért a 2023. évi iránymutatások (405) pontja nem alkalmazandó.

(201) A 2023. évi iránymutatások (406) pontja szerint az elszámolható költségeket azon biztosítások díjainak költségei képezik, amelyek a 2023. évi iránymutatások 1.2.1.1–1.2.1.5. szakaszában említett, természeti katasztrófák vagy rendkívüli események, természeti katasztrófához hasonlítható kedvezőtlen éghajlati jelenségek, állatbetegségek és növénykárosítók és idegenhonos inváziós fajok, elhullott állatok elszállítása és megsemmisítése, valamint védett állatok által okozott károk, továbbá egyéb kedvezőtlen éghajlati jelenségek okozta károk vagy környezeti események okozta károk fedezésére szolgálnak.

(202) A program keretében támogatás nyújtható a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek miatti káreseményekre kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez ((1) és (20) preambulumbekzdés). Ezért a program megfelel a 2023. évi iránymutatások (406) pontjának.

(203) A 2023. évi iránymutatások (407) pontja szerint a biztosítás csak a 2023. évi iránymutatások (406) pontjában említett károk helyreállításának költségét fedezheti, és nem írhatja elő jövőbeli termelési tevékenység végzését, és nem köthet ki azzal kapcsolatosan sajátos termelési módszereket vagy mennyiségeket. Ez a feltétel teljesül ((26) preambulumbekzdés).

(204) A program nem terjed ki a környezeti események által okozott károkra kötött biztosítás díjaira. Ezért a 2023. évi iránymutatások (408) és (409) pontja nem alkalmazandó.

(205) A 2023. évi iránymutatások (411) pontja szerint a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 70 %-át. Az elhullott állatok elszállításához és megsemmisítéséhez nyújtott támogatás esetében a támogatási intenzitás az elhullott állatok elszállítása kapcsán nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 100 %-át, az elhullott állatok megsemmisítése kapcsán pedig nem haladhatja meg a biztosítási díj költségének 75 %-át.

(206) E program keretében az elszámolható költségek 65 %-áig nyújtható támogatás ((22) és (25) preambulumbekzdés). Ezért a 2023. évi iránymutatások (411) pontjában meghatározott maximális támogatási intenzitásnak eleget tettek.

7.2.3.8. A támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése

(207) A 2023. évi iránymutatások (134) pontja szerint a Bizottság értékeli, hogy a támogatási intézkedés pozitív hatásai meghaladják-e a versenyre és a kereskedelmi feltételekre gyakorolt, azonosított negatív hatásokat. A Bizottság csak akkor állapítja meg a támogatási intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét, ha a pozitív hatások felülmúlják a negatív hatásokat.

- (208) A 2023. évi iránymutatások (136) pontjának értelmében a támogatás pozitív és negatív hatásainak értékelése során a Bizottság figyelembe fogja venni a támogatás által a KAP-nak az (EU) 2021/2115 rendelet 5. és 6. cikkében meghatározott, az intelligens, versenyképes, reziliens és diverzifikált mezőgazdasági ágazat előmozdítására, a környezetvédelem – többek között a biodiverzitás – és az éghajlat-politika támogatására és megerősítésére, az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez való hozzájárulásra, valamint a vidéki területek társadalmi-gazdasági szerkezetének megerősítésére irányuló általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítására gyakorolt hatást.
- (209) Továbbá a 2023. évi iránymutatások (137) pontja szerint az ágazat fejlődésére gyakorolt pozitív hatások miatt a Bizottság úgy véli, hogy amennyiben egy támogatás megfelel a 2023. évi iránymutatások II. részének vonatkozó szakaszaiban meghatározott feltételeknek, és nem haladja meg a vonatkozó maximális támogatási intenzitásokat vagy maximális támogatási összegeket, a versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatás a minimumra korlátozott.
- (210) A program megfelel a 2023. évi iránymutatások II. részének 1.2.1.6. szakaszában ((197)–(206) preambulumbekezdés) foglalt követelményeknek, beleértve a vonatkozó maximális támogatási intenzitást ((206) preambulumbekezdés).
- (211) Emellett a kitűzött célok összhangban vannak az (EU) 2021/2115 rendelet 5. és 6. cikkében meghatározott általános és egyedi célkitűzésekkel, amelyek célja a hosszú távú élelmezésbiztonságot garantáló intelligens, versenyképes, reziliens és diverzifikált mezőgazdasági ágazat előmozdítása, a környezetvédelem támogatása és megerősítése, valamint az Unió környezetvédelmi célkitűzéseinek a megvalósításához való hozzájárulás ((36) preambulumbekezdés).
- (212) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy a program pozitív hatása felülmúlja a program negatív hatásait a versenytorzulás és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás tekintetében.

7.2.4. A program összeegyeztethetőségére vonatkozó következtetés

- (213) A fentiekre tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás előmozdítja valamely gazdasági tevékenység fejlődését, és nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a program az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján, a 2023. évi iránymutatások vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése szerint összeegyeztethető a belső piaccal.

7.3. Az egyedi támogatás jogszerűsége

- (214) Az eljárás megindításáról szóló határozatában a Bizottság hivatkozott a program előzetes vizsgálata során szerzett piaci információkra, amelyekből kiderült, hogy egyes nagyvállalkozások már kaptak támogatást a természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek által a növény- és állatállományban okozott károkra kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez. Az előzetes vizsgálat feltárta, hogy a támogatást nyújtó hatóság egyes kedvezményezetteket valójában tévesen minősített kkv-nak a támogatás nyújtásának időpontjában ⁽³⁴⁾. Következésképpen tévesen nyújtott támogatást e társaságoknak a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program keretében, amely a kkv-kra korlátozódott.
- (215) A kkv-kként való besorolással kapcsolatban a cseh hatóságok a (100)–(110) preambulumbekezdésben foglalt észrevételeket nyújtották be.
- (216) Az alábbiakban a Bizottság kitér Csehországnak a kkv fogalmának értelmezésével kapcsolatos észrevételeire, és értékeli az egyedi támogatás jogszerűségét.

7.3.1. A kkv-k fogalmának értelmezéséről

- (217) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság nem értett egyet a támogatást nyújtó hatóság értékelésével, mivel úgy ítélte meg, hogy az pusztán formai alapon történt, azaz kizárólag a kkv-k fogalommeghatározásában foglalt kritériumok formális teljesülését ellenőrizték, anélkül hogy figyelembe vették volna a gazdasági valóságot és az eljárás megindításáról szóló határozat (58)–(61) preambulumbekezdésében meghatározott ítélkezési gyakorlat elveit.

⁽³⁴⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (57) preambulumbekezdése.

- (218) A Bizottság által az eljárás megindításáról szóló határozatban felvázolt megfontolás a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó értelmezésén alapult, amint azt az eljárás megindításáról szóló határozat (61) preambulumbekkezdése kifejti. A Bizottság pontosította, hogy értelmezése az uniós bíróságok ítélezési gyakorlatán alapul, amelyet az *effet utile* elve vezérel.
- (219) Beadványukban a cseh hatóságok egyértelművé tették, hogy a csoportmentességet élvező program végrehajtása és utólagos adminisztratív ellenőrzése során nem tekintik nagyvállalkozásnak azokat a kedvezményezetteket, amelyek a támogatás odaítélésének időpontját megelőző két éven belül történt összefonódás vagy felvásárlás eredményeként váltak nagyvállalkozássá. A cseh hatóságok az ilyen kedvezményezetteket a támogatásnyújtás időpontja utáni két egymást követő számviteli időszakban kkv-nak tekintették, és a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program alapján nyújtottak nekik támogatást ((100)–(110) preambulumbekkezdés).
- (220) Ami a Csehország által a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikke (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban előterjesztett érveket ((98)–(111) preambulumbekkezdés) illeti, a Bizottság megismétli az eljárás megindításáról szóló határozatban részletesen kifejtett álláspontját ⁽³⁵⁾.
- (221) A Bizottság emlékeztet arra, hogy a 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 14. alpontja és a 2023. évi iránymutatások (33) pontjának 36. alpontja szerint a nagyvállalkozások olyan vállalkozások, amelyek nem teljesítik a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletében meghatározott feltételeket.
- (222) A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet (39) preambulumbekkezdése szerint a kkv-nak az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alóli mentesítésének mögöttes oka az, hogy „a kkv-k döntő szerepet játszanak a munkahelyteremtésben és – általánosabban véve – a társadalmi stabilitás tényezőjeként és gazdasági hajtóerőként működnek. Fejlődésüket azonban korlátozhatják a piac hiányosságai, aminek folytán a kkv-k tipikus hátrányokat szenvednek. Gyakran nehezen jutnak tőkéhez vagy hitelhez egyes pénzüi piacok kockázatkerülő természete folytán, valamint azért, mert esetleg csak korlátozott fedezetet tudnak nyújtani. Szüksős forrásaik következtében előfordulhat, hogy e vállalkozások csak korlátozott mértékben juthatnak információhoz, különösen az új technológiákat és a lehetséges piacokat illetően. Ezért a kkv-k által folytatott gazdasági tevékenységek fejlesztésének előmozdítása érdekében e rendeletnek mentesítenie kell a kkv-nak nyújtott támogatások bizonyos kategóriáit a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség alól.”
- (223) A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet (40) preambulumbekkezdése kifejti, hogy a kkv-nak az említett rendelet alkalmazásában használt fogalom meghatározása a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽³⁶⁾ szereplő fogalom meghatározásokon alapul annak érdekében, hogy megszüntesse az esetlegesen versenytorzuláshoz vezető különbségeket, megkönnyítse a kkv-kkal kapcsolatos különböző uniós és nemzeti kezdeményezések összehangolását, valamint az átlátható adminisztráció és a jogbiztonság követelményére tekintettel.
- (224) A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 2. cikkének (1) bekezdése értelmében a kkv-k kategóriájába a 250-nél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozások tartoznak, amelyek éves forgalma nem haladja meg az 50 millió EUR-t, és/vagy amelyek éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 43 millió EUR-t.
- (225) A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletének 4. cikke (2) bekezdésének megfelelően amennyiben a számlák zárásának napján a vállalkozás megállapítja, hogy éves szinten meghaladta a 2. cikkben megállapított alkalmazotti létszámot vagy pénzügyi határértéket, illetve e létszám vagy határérték alá esik, nem veszíti el a mikro- kis- vagy középvállalkozási jogállását, illetve nem szerez ilyet, kivéve, ha a vállalkozás ezeket a határértékeket két egymást követő számviteli időszakban túllépi.

⁽³⁵⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (53)–(61) preambulumbekkezdése.

⁽³⁶⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások fogalmának meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

- (226) Az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatukban megerősítették, hogy a kkv fogalom meghatározását szigorúan kell értelmezni, mivel a kkv-státusz által biztosított előnyök a legtöbb esetben (különösen az állami támogatások területén) az általános szabályok alóli kivételek ⁽³⁷⁾. A kkv-k minősítéséből törölni kell azokat a vállalkozáscsoportokat, amelyek gazdasági ereje meghaladhatja a valódi kkv-két, még akkor is, ha formálisan megfelelnek a kkv-fogalom meghatározásában meghatározott kritériumoknak ⁽³⁸⁾. Az ítélkezési gyakorlat szerint azt is biztosítani kell, hogy a kkv-k fogalom meghatározását ne lehessen tisztán formális indokokból megkerülni ⁽³⁹⁾.
- (227) Az uniós bíróságok továbbá megerősítették, hogy csak a kkv-kra jellemző hátrányokkal küzdő vállalkozások jogosultak az e jogállásból eredő előnyökre ⁽⁴⁰⁾. Ezért a Bizottság úgy véli, hogy ha egy vállalkozás nem küzd a kkv-kra jellemző hátrányokkal, akkor azt nem szabad kkv-ként elismerni.
- (228) A Törvényszék a T-745/17. sz. ügyben hozott ítéletének 91. pontjában, amelyre a cseh hatóságok beadványukban hivatkoztak ((110) preambulumbekzdés), lényegében megállapította, hogy a Bizottságnak kétségei kelletten volna, hogy legyenek azzal kapcsolatban, hogy a támogatás megadásának időpontjában a 651/2014/EU rendelet I. mellékletének 2. cikkében előírt kkv-küszöbértékeket el nem érő vállalkozás kkv-nak tekinthető-e annak ellenére, hogy az előző két számviteli időszakban kapcsolatban állt egy nagyvállalkozással.
- (229) A jelen ügyben a helyzet fordítottja a T-745/17. sz. ügyben fennálló helyzetnek. Az egyedi támogatás nyújtásának időpontjában a kedvezményezettek túllépték a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletének 2. cikkében meghatározott kkv-küszöbértékeket. A kkv-küszöbértékek túllépése abból adódott, hogy a tulajdonosi struktúrájukban tartós változás következett be az egyedi támogatás megadását megelőző számviteli időszakban. A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikke (2) bekezdésének a cseh hatóságok által benyújtott értelmezése, amely szerint e kedvezményezetteknek a tulajdonosi szerkezetük megváltozásától számított két évig meg kell őrizniük kkv-jogállásukat, ellentétes lenne a 4. cikk (2) bekezdésének szellemével, amelynek célja annak biztosítása, hogy csak a kkv-ra jellemző hátrányokkal küzdő vállalkozások legyenek jogosultak az e jogállásból eredő előnyökre.
- (230) Az *effet utile* elvével ellentétes lenne ilyen rugalmasságot biztosítani azon vállalkozások számára, amelyek tulajdonosi szerkezetük megváltozása következtében tartósan túllépi a kkv-küszöbértékeket. A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében előírt rugalmasság célja annak biztosítása, hogy a növekedésnek köszönhetően ideiglenesen a melléklet 2. cikkében meghatározott felső korlátokat meghaladó vállalkozások megőrizhessék kkv-státuszukat. Arra törekszik tehát, hogy jogbiztonságot nyújtson a rendkívül volatilis piacokon tevékenykedő kkv-k számára. Az összefonódás vagy felvásárlás következtében bekövetkező tulajdonosváltás azonban olyan strukturális változást jelent, amely nem függ a piac volatilitásától vagy a gazdasági növekedéstől.
- (231) Ezen érvelés fényében a Bizottság úgy véli, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdésében biztosított rugalmasságnak azokra a helyzetekre kell korlátozódnia, amikor a kkv-kra vonatkozó felső határokat ideiglenesen lépik túl („kivéve, ha a vállalkozás ezeket a határértékeket két egymást követő számviteli időszakban túllépi”).
- (232) A Bizottság értelmezésének vezérelve az volt, hogy biztosítani kell, hogy csak a kkv-ra jellemző hátrányokkal küzdő vállalkozások legyenek jogosultak az e jogállásból eredő előnyökre, és hogy a kkv-kat célzó intézkedések valóban azoknak a vállalkozásoknak kedvezzenek, amelyek mérete hátrányt jelent, és ne azoknak, amelyek valamelyik nagy vállalatcsoporthoz tartoznak, és ezért olyan forrásokhoz és támogatásokhoz férnek hozzá, amelyek nem állnak rendelkezésre az azonos méretű, de nagy vállalatcsoporthoz nem tartozó versenytársaik számára.
- (233) A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése ezért nem értelmezhető úgy, hogy az a kkv, amely felvásárlás vagy összefonódás következtében nagyvállalkozássá válik, két egymást követő számviteli időszakban automatikusan élvezheti a kkv-státusz előnyeit.

⁽³⁷⁾ A Bíróság 2014. február 27-i ítélete, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, 32. pont.

⁽³⁸⁾ Lásd különösen: a Bíróság 2020. szeptember 24-i ítélete, NMI Technologietransfer, C-516/19, ECLI:EU:C:2020:754, 31–34. pont; a Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, 31. és 50–54. pont; a Bíróság 2014. február 27-i ítélete, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, 34. és 39. pont; a Bíróság 2004. október 14-i ítélete, Pollmeier kontra Bizottság, T-137/02, ECLI:EU:T:2004:304, 61–62. pont.

⁽³⁹⁾ A Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, 50. pont; a Bíróság 2014. február 27-i ítélete, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, 33. pont.

⁽⁴⁰⁾ A Bíróság 2014. február 27-i ítélete, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, 33. pont; a Bíróság 2004. április 29-i ítélete, C-91/01. sz., Olaszország kontra Bizottság, ECLI:EU:C:2004:244, 50. pont.

- (234) A Bizottság ezért nem ért egyet a cseh hatóságok értelmezésével, miszerint a kétéves türelmi időszak általánosan alkalmazandó minden olyan esetben, amikor a kkv-kra vonatkozó határértékeket túllépi, függetlenül az okoktól. Egy vállalkozás többé nem minősül kkv-nak, és nem szembesül ugyanazokkal a problémákkal (az erőforrásokhoz, a technológiához stb. való hozzáférés), ha összefonódás vagy felvásárlás következtében egy nagyvállalkozás részévé válik, és ennek következtében tartósan túllépi a kkv-küszöbértékeket.
- (235) Hasonlóképpen, a Bizottság nem ért egyet a cseh hatóságok azon álláspontjával, hogy az eljárás megindításáról szóló határozat (59) preambulumbekkezdésében említett ítélkezési gyakorlatnak a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletének 3. cikkére kell korlátozódnia ((107) preambulumbekkezdés). Jóllehet ez az ítélkezési gyakorlat kifejezetten az úgynevezett kapcsolt vállalkozásokra vonatkozott, a Bizottság véleménye szerint ez nem változtatja meg és nem korlátozza az *effet utile* elv általános relevanciáját. A Bizottság ezért úgy véli, hogy azt általánosan irányadónak kell tekinteni a kkv-k fogalommeghatározásának alkalmazása tekintetében, különösen mivel az uniós bíróságok ítéleteikben ösztönözték a kkv-k fogalommeghatározása „szellemének” alkalmazását (pl. „... annak biztosítása érdekében, hogy csak azok a vállalkozások részesedhessenek a kkv-knak nyújtott, különböző szabályokból és intézkedésekből származó előnyökből, amelyeknek valóban szüksége van rá” ⁽⁴¹⁾).
- (236) Csehország továbbá azt állítja, hogy bár egy jogi szabály tartalmát értelmezéssel lehet pontosítani, az értelmezés nem torzíthatja azt a jogszabályt, amelynek jelentése egyértelmű és érthető. Egy ilyen eljárás azzal a kockázattal járna, hogy elfogadhatatlan bizonytalanság alakulna ki a jogi ügyletekben ((106) preambulumbekkezdés).
- (237) E tekintetben a Bizottság emlékeztet arra, hogy az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint minden jogi szöveget a szövegével összhangban kell értelmezni (szó szerinti értelmezés), de a szöveg elfogadásakor a jogalkotó szándékát is megfelelően figyelembe kell venni. A Bizottság kifejtette ⁽⁴²⁾, hogy a kkv-k fogalommeghatározásának célja annak biztosítása, hogy a támogatási intézkedéseket csak azok a vállalkozások kapják meg, amelyek valóban rászorulnak. Mivel a kkv-k fogalommeghatározása a Bizottság által a kkv-k számára kidolgozott és működtetett szakpolitikákra, programokra és intézkedésekre egyaránt vonatkozik, fontos meghatározni, hogy mely vállalkozások valóban kkv-k, mert más vállalkozásokhoz képest támogatásra szorulnak. Más vállalkozásokhoz képest a kkv-k egyedi problémákkal szembesülnek, amint azt a (222)preambulumbekkezdésben már kifejtettük, és ez indokolja a különleges bánásmódot.
- (238) A (221)–(237) preambulumbekkezdésben kifejtett érvelés fényében a Bizottság megismétli, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése nem alkalmazandó általánosan és automatikusan. Ehelyett először azt kell meghatározni, hogy mely társaság releváns az említett melléklet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti adatok kiszámítása szempontjából, és melyik számviteli időszakok relevánsak.
- (239) Így, ha egy vállalkozás szerkezetét vagy tulajdonviszonyait összefonódást vagy felvásárlást követően tartósan megváltoztatta, és a támogatás megadásának időpontjában egy „nagyvállalkozás” ⁽⁴³⁾ ellenőrzése alatt működik (a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (3) bekezdése értelmében), akkor az ilyen vállalkozást magát is nagyvállalkozásnak kell tekinteni ⁽⁴⁴⁾.
- (240) Ebből következik, hogy az ilyen vállalkozás nem részesülhet a kkv-státusz előnyeiben, és ezért nem jogosult a csoportmentességet élvező program keretében nyújtott támogatásra.

7.3.2. Egyedi támogatás

- (241) Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság előzetesen úgy ítélte meg, hogy a programot már a bejelentés előtt végrehajtották.
- (242) A hivatalos vizsgálati eljárás során a cseh hatóságok kifejtették, hogy nem volt folyamatban támogatási kérelem benyújtására irányuló felhívás, és ezért a program keretében nem nyújtottak támogatást.
- (243) A Bizottság egyetért a cseh hatóságokkal abban, hogy a (3) preambulumbekkezdésben említett támogatás nem tekinthető a program keretében nyújtott támogatásnak, mivel az utóbbi programot tervezet formájában jelentették be, így azt a Bizottság nem hagyta jóvá, és nem volt hatályban a támogatás nyújtásának időpontjában.

⁽⁴¹⁾ A Bíróság 2004. április 29-i ítélete, Olaszország kontra Bizottság, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, 50. pont; a Bíróság 2004. október 14-i ítélete, Pollmeier Malchow, T-137/02, ECLI:EU:T:2004:304, 61. pont.

⁽⁴²⁾ 2003/361/EK ajánlás, (12) preambulumbekkezdés.

⁽⁴³⁾ Lásd még az eljárás megindításáról szóló határozat (61) preambulumbekkezdését.

⁽⁴⁴⁾ Lásd még az eljárás megindításáról szóló határozat (61) preambulumbekkezdését.

- (244) A fenti (217)–(240) preambulumbekkezdésben említett okok miatt az ilyen támogatás sem tekinthető a csoportmentességet élvező SA.49594 (2017/XA) program alapján nyújtott támogatásnak, mivel nagyvállalkozásoknak nyújtották, míg a csoportmentességben részesülő program hatálya a kkv-kra korlátozódott.
- (245) Ennek megfelelően a (3) preambulumbekkezdésben említett egyedi támogatást nem támogatási program alapján ítélték oda, ezért az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet⁽⁴⁵⁾ 1. cikkének e) pontja értelmében vett „egyedi támogatásnak” minősül.
- (246) A hivatalos vizsgálat azt is feltárta, hogy a fenti (97) preambulumbekkezdésben felsorolt vállalatok közül a ZEV Šaratice, a.s. (a továbbiakban: ZEV Šaratice) 2018. január 17-én egyedi támogatásban részesült⁽⁴⁶⁾. A támogatás nyújtásának időpontjában a ZEV Šaratice vállalatot nagyvállalkozásnak kellett tekinteni, az alábbiakban ismertetett okok miatt.
- (247) A cseh hatóságok által benyújtott információkból kitűnik, hogy 2017. február 10-én a LUKROM, spol. s.r.o. (a továbbiakban: LUKROM) a ZEV Šaratice többségi részvényese lett, 62,52 %-os részesedéssel. Ez az arány 2017 végére a fokozatos részvényvásárlások révén 70,2 %-ra nőtt. A cseh hatóságok szerint a részvények többségi tulajdonlása miatt 2017. február 10-től a ZEV Šaratice és a LUKROM vállalat a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében vett kapcsolt vállalkozásokká váltak.
- (248) Beadványukban a cseh hatóságok a Törvényszéknek a T-745/17. sz. ügyben hozott ítéletére hivatkoztak ((110) preambulumbekkezdés). Véleményük szerint a Törvényszék ebben az ítéletben arra a következtetésre jutott, hogy a 651/2014/EU rendelet (a továbbiakban: általános csoportmentességi rendelet) I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdése összefonódások és felvásárlások esetén is alkalmazandó ((110) preambulumbekkezdés).
- (249) Az említett ügyben azonban a helyzet eltért a ZEV Šaratice jelen esetben fennálló helyzetétől: a T-745/17. sz. ügyben a támogatás kedvezményezettje a részvények másik vállalatra történő átruházásával kkv-vá vált. A jelen esetben a helyzet fordított: a ZEV Šaratice részvényeinek többségét egy nagyvállalkozás, a LUKROM szerezte meg.
- (250) A LUKROM 2017. évi beszámolóját ugyanis 2017. december 31-én lezárták. Az éves mérlegfőösszeg 2 742 344 000 CZK (körülbelül 107 millió EUR⁽⁴⁷⁾) volt. Ugyanezen időszakra vonatkozóan a LUKROM mérlege a 301 fős átlagos alkalmazotti létszámot mutatott, továbbá 372 alkalmazottat más, a társaság mérlegében szereplő vállalatoknál. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a LUKROM 2017-ben nagyvállalkozásnak minősült.
- (251) A LUKROM 2016. évi beszámolóját 2016. december 31-én lezárták. Az éves mérlegfőösszeg 2 346 940 CZK (körülbelül 86,8 millió EUR⁽⁴⁸⁾) volt. Ugyanezen időszakra vonatkozóan a LUKROM mérlege a 299 fős átlagos alkalmazotti létszámot mutatott, továbbá 375 alkalmazottat más, a társaság mérlegében szereplő vállalatoknál. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a LUKROM 2016-ban is nagyvállalkozásnak minősült.
- (252) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a cseh hatóságok által hivatkozott ítélet nem releváns az általános csoportmentességi rendelet I. mellékletének a jelen ügyben történő alkalmazása szempontjából (lásd még a (229) preambulumbekkezdést).
- (253) Kiegészítő jogi elemzésként azonban a Bizottság ugyanazokat az elveket fogja alkalmazni, mint amelyeket a Törvényszék az említett ítéletben kifejtett.
- (254) Amint az az említett ítélet 94. pontjából kitűnik, mind a nemzeti hatóságoknak, mind a Bizottságnak pontosan meg kell határozniuk a releváns jóváhagyott számviteli időszakot és évet a vonatkozó adatoknak – az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (3) bekezdésével és 4. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikkének (1) bekezdése értelmében való – közös kiszámítása céljából, másrészt pedig meg kell határozniuk, hogy mely társaságot vagy társaságokat kell e vonatkozásban figyelembe venni.

⁽⁴⁵⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

⁽⁴⁶⁾ A ZEV Šaratice, a.s. számára a (3) preambulumbekkezdésben említett egyedi támogatást 234 722 CZK (hozzátétőleg 9 351 EUR; 2018. január 17-i átváltási árfolyam: 1 EUR = 25,371) összegben ítélték oda.

⁽⁴⁷⁾ 2017. decemberi átváltási árfolyam: 1 EUR = 25,647 CZK.

⁽⁴⁸⁾ 2016. decemberi átváltási árfolyam: 1 EUR = 27,03 CZK.

- (255) Ezen ítélet 93. pontjában a Törvényszék azt is megállapította, hogy figyelembe kell venni azon társaság adatait is, amelynek irányítása alatt ugyanezen számviteli időszak során a támogatás kedvezményezettje gazdasági tevékenységének jelentős részét végezte.
- (256) Ezen ítéletnek a jelen helyzetre való alkalmazása során a Bizottság a ZEV Šaratice és a LUKROM adatait együttesen értékeli. Ez a közös számítás figyelembe veszi a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikke (2) bekezdésének szellemét, amint azt a Törvényszék a T-745/17. sz. ügyben hozott ítéletének 94. pontjában hangsúlyozta. Ellenkező esetben a kkv-k fogalom meghatározása tisztán formális indokokból meg lehetne kerülni. Ha ugyanis a kkv-k fogalmának elemzését két évvel a vállalati szerkezetváltozás előtt külön-külön végeznék el az ügylet mindkét félre vonatkozóan, a következtetés mindig a kkv-k fogalmának kiterjesztése lenne, ami ellentétes lenne azzal, hogy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikkének (2) bekezdését szigorúan és annak szellemével összhangban kell értelmezni ((230) preambulumbekkezdés).
- (257) Ami a vonatkozó jóváhagyott számviteli időszakot illeti, a támogatás odaítélésének időpontját megelőző két számviteli időszak a 2017. és a 2016. év volt.
- (258) A ZEV Šaratice 2017. évi beszámolóját 2017. december 31-én zárták le. Az éves mérlegfőösszeg 120 286 000 CZK (körülbelül 4,69 millió EUR ⁽⁴⁹⁾) volt. Ugyanebben az időszakban a ZEV Šaratice, a.s éves jelentése 8 alkalmazottat tüntetett fel.
- (259) A ZEV Šaratice 2016. évi beszámolóját 2016. december 31-én zárták le. Az éves mérlegfőösszeg 120 286 000 CZK (körülbelül 4,39 millió EUR ⁽⁵⁰⁾) volt. Ugyanebben az időszakban a ZEV Šaratice, a.s éves jelentése 9 alkalmazottat tüntetett fel.
- (260) A fenti (250) és (251) preambulumbekkezdésben említettek szerint a ZEV Šaratice kapcsolt vállalkozásának (a LUKROM-nak) a támogatás nyújtásának időpontját megelőző két számviteli időszakra vonatkozó beszámolóiból kitűnik, hogy ez a kapcsolt vállalkozás önmagában az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete értelmében vett „nagyvállalkozásnak” minősül.
- (261) Ezért a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban a támogatás nyújtásának időpontjában, azaz 2018. január 17-én a ZEV Šaratice a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete értelmében vett „nagyvállalkozáshoz” kapcsolódott, és így annak részét képezte. Ennek megfelelően a ZEV Šaratice nem volt jogosult az SA.49594 (2017/XA) program keretében nyújtott támogatásra, mivel ilyen támogatás csak kkv-k számára volt elérhető.
- (262) Ami a fenti (97) preambulumbekkezdésben felsorolt többi vállalatot illeti, a cseh hatóságok nem fejtették ki, hogy miért ellenőrizték ezeket a vállalatokat, mivel a cseh hatóságok által szolgáltatott információk szerint 2018. január 1-jétől nem kaptak támogatást a biztosítási díjra.

7.3.3. Az egyedi támogatás jogellenessége

- (263) Mivel az egyedi támogatást nagyvállalkozásoknak nyújtották, az nem tartozik a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet egyik kategóriájába sem.
- (264) Mivel ezt az egyedi támogatást még nem jóváhagyott program alapján nyújtották, és esetében a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet alapján sem lehetett mentességet biztosítani, a Bizottság megerősíti előzetes kétségeit, és megállapítja, hogy az az egyedi támogatás, amelyet a nagyvállalatok előzőleg kaptak, jogellenes ⁽⁵¹⁾.

7.4. Az egyedi támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

7.4.1. Alkalmazandó irányelvek

- (265) A 2023. évi iránymutatások (656) pontja szerint a jogellenes támogatást a támogatás nyújtásának időpontjában hatályos szabályokkal összhangban kell értékelni. Ezért ebben a határozatban a Bizottság ebben a határozatban az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján értékeli a Bizottság jóváhagyása előtt nyújtott támogatást, a 2023. január 1. előtt nyújtott összes egyedi támogatást ((3) preambulumbekkezdés) pedig a 2014. évi iránymutatások alapján.

⁽⁴⁹⁾ 2017. decemberi átváltási árfolyam: 1 EUR = 25,647 CZK.

⁽⁵⁰⁾ 2016. decemberi átváltási árfolyam: 1 EUR = 27,03 CZK.

⁽⁵¹⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (42) és (50) preambulumbekkezdése.

7.4.2. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja és az alkalmazandó iránymutatások

- (266) Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, ha az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- (267) Ezért ahhoz, hogy a támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek minősüljön, i. elő kell mozdítania egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését (pozitív feltétel), és ii. nem befolyásolhatja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben (negatív feltétel). E két feltételnek együttesen kell teljesülniük.
- (268) A Bizottság az alkalmazandó iránymutatás, azaz a 2014. évi iránymutatások fényében értékeli, hogy ez a két feltétel teljesül-e. Ebben az esetben konkrétan az I. rész 3. fejezete (Az összeegyeztethetőség értékelése az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint) – a Bíróságnak a C-594/18 P sz. ügyben⁽³²⁾ hozott ítéletében foglalt értelmezés szerint – és a II. rész 1.2.1.6. szakasza (A biztosítási díj fizetéséhez nyújtott támogatás) alkalmazandó.

7.4.3. A támogatás előmozdítja valamely gazdasági tevékenység fejlődését

7.4.3.1. A gazdasági tevékenység azonosítása

- (269) A Bizottság megjegyzi, hogy a program célja az volt, hogy kockázati és válsághelyzetekben támogassa a mezőgazdasági termelőket azáltal, hogy biztosítás kötésére ösztönzi őket. A biztosítás fontos kockázat- és válságkezelési eszköz a mezőgazdasági ágazat számára, amely gyakori kockázati és válsághelyzeteknek van kitéve. Így módon a támogatás az elsődleges mezőgazdasági termelést támogatja ((9) preambulumbekkezdés).
- (270) A 2014. évi iránymutatások (44) pontja szerint a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatásnak szorosan kapcsolódnia kell a KAP-hoz, meg kell felelnie az említett iránymutatások (10) pontjában említett vidékfejlesztési célkitűzéseknek, és összeegyeztethetőnek kell lennie a mezőgazdasági termékpiacon közös szervezésének szabályaival.
- (271) A 2014. évi iránymutatások (46) pontja alapján a Bizottság úgy véli, hogy az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³³⁾, annak végrehajtási aktusai és a kapcsolódó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok alapján és azokkal összhangban, illetve egy vidékfejlesztési program keretében, kiegészítő nemzeti finanszírozásként végrehajtott intézkedések önmagukban megfelelnek a vidékfejlesztési célkitűzéseknek és hozzájárulnak azok teljesítéséhez.
- (272) A jelen támogatás nem részesült társfinanszírozásban a Cseh Köztársaság vidékfejlesztési programja keretében, de kidolgozása összhangban volt a vidékfejlesztési célkitűzésekkel ((63) preambulumbekkezdés).
- (273) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a támogatás előmozdította a gazdasági tevékenységet, mivel elősegítette az elsődleges mezőgazdasági termelés versenyképességét és rezilienciáját.

7.4.3.2. Az ösztönző hatás hiánya

- (274) A 2014. évi iránymutatások (66) pontja értelmében a támogatás akkor bír ösztönző hatással, ha oly módon változtatja meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az érintett ágazat fejlődéséhez hozzájáruló olyan többlettevékenységekbe kezd, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, esetleg másképpen végezne. A támogatás nem támogathatja valamely tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát.

⁽³²⁾ A Bíróság (nagytanács) 2020. szeptember 22-i ítélete, Ausztria kontra Bizottság, C-594/18 P, ECLI:EU:C:2020:742.

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

- (275) A 2014. évi iránymutatások (67) pontja szerint a pusztán a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítására irányuló, de az ágazat fejlődéséhez semmilyen módon hozzá nem járuló állami támogatási intézkedések, és különösen a kizárólag az ár, a mennyiség, a termelési egység vagy a termelési eszköz egysége alapján nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetetlen működési támogatásnak minősülnek. Ezen túlmenően az ilyen támogatások – természetüknél fogva – nagy valószínűséggel beavatkoznak a belső piac szervezését szabályozó mechanizmusokba.
- (276) A támogatást a biztosítási díj költségeire nyújtották ((21) preambulumbekkezdés). A támogatás nem támogatta valamely tevékenység azon költségeit, amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát, és nem célja egyszerűen a vállalkozások pénzügyi helyzetének javítása.
- (277) A 2014. évi iránymutatások (70) pontjával összhangban, ha az adott projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka már a kedvezményezett támogatási kérelmének a nemzeti hatóságok számára történő benyújtása előtt megkezdődött, a támogatás nem jár ösztönző hatással a kedvezményezett számára. A 2014. évi iránymutatások (35) pontjának 25. alpontja szerint „a projekttel kapcsolatos munkák vagy a tevékenység megkezdése” a tevékenységek megkezdése, a beruházás építési munkáinak megkezdése, illetve a berendezések megrendelésére vagy szolgáltatások igénybevételére irányuló első, jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalás vagy bármely egyéb, a projektet vagy a tevékenységet visszafordíthatatlanná tévő kötelezettségvállalás közül a korábbi.
- (278) A 2014. évi iránymutatások (71) pontja szerint a támogatási kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és a vállalkozás méretét, a projekt vagy tevékenység leírását, beleértve annak helyszínét és kezdési, illetve befejezési dátumát, a megvalósításhoz szükséges támogatási összeget és az elszámolható költségeket.
- (279) Ezenkívül az iránymutatások (72) pontja szerint a nagyvállalkozásoknak a kérelemben ki kell fejteniük, hogy milyen helyzet állt volna elő a támogatás igénybevétele nélkül – ezt a helyzetet nevezik kontrafaktuális forgatókönyvnek vagy alternatív projektnek vagy tevékenységnek –, és dokumentumokkal kell alátámasztaniuk a kérelemben ismertetett kontrafaktuális forgatókönyvet. Az iránymutatások (73) pontja értelmében a támogatást nyújtó hatóságnak ellenőriznie kell a kontrafaktuális forgatókönyv hitelességét, és igazolnia kell, hogy a támogatás rendelkezik a szükséges ösztönző hatással. A kontrafaktuális forgatókönyv akkor hiteles, ha valóságghű, és azon döntéshozatali tényezőkön alapul, amelyek akkor voltak érvényben, amikor a kedvezményezett meghozta döntését az érintett projektről vagy tevékenységről.
- (280) Amint az az eljárás megindításáról szóló határozat (67) preambulumbekkezdéséből kitűnik, az egyedi támogatást illetően a Bizottság az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást indított azzal az indokkal, hogy a támogatást jogellenesen nyújtották nagyvállalkozásoknak, mivel kétségek merültek fel i. a kontrafaktuális forgatókönyv benyújtásával és ii. a kérelem benyújtásának időpontjával kapcsolatban (lásd még a (8) preambulumbekkezdést).
- (281) A kontrafaktuális forgatókönyv benyújtása
- (282) Az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeikben a cseh hatóságok vitatták a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. melléklete 4. cikke (2) bekezdésének Bizottság általi értelmezését, és azt állították, hogy nem nyújtottak támogatást olyan kedvezményezetteknek, amelyek a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet I. mellékletében foglalt fogalom meghatározásnak megfelelően nem minősülnek kkv-nak ⁽⁵⁴⁾ ((99)–(110) preambulumbekkezdés).
- (283) A cseh hatóságok azonban megerősítették, hogy az SA.49594 (2017/XA) program alapján támogatásban részesült kedvezményezettek egyike sem nyújtott be kontrafaktuális forgatókönyvet ((98) preambulumbekkezdés).
- (284) A cseh hatóságok nem vitatják, hogy az SA.49594 (2017/XA) program nem írta elő a kontrafaktuális forgatókönyv előzetes benyújtásának követelményét. Ezek a hatóságok azt sem kérték, hogy a Bizottság térjen el a 2014. évi iránymutatásban meghatározott követelménytől ⁽⁵⁵⁾.
- (285) Ennek megfelelően a Bizottság úgy véli, hogy a hivatalos vizsgálat első indoka megerősítést nyert, mivel a jogellenes egyedi támogatásban részesülő nagyvállalkozások nem nyújtottak be olyan előzetes kontrafaktuális forgatókönyvet, amely bizonyítaná, hogy a támogatás ösztönző hatást fejtett ki.

⁽⁵⁴⁾ Csehország ezen észrevétele nem vonatkozik azokra a nagy kedvezményezetteknek, amelyekkel már visszafizettették a támogatást, amint azt a határozat (102) preambulumbekkezdése kifejti.

⁽⁵⁵⁾ Az eljárás megindításáról szóló határozat (47) preambulumbekkezdése.

7.4.3.3. Az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott első (pozitív) feltételre vonatkozó következtetés

- (286) Mivel nem állapítható meg megfelelően az ösztönző hatás, a szóban forgó egyedi támogatás nem tekinthető úgy, mint amely előmozdítja egy bizonyos gazdasági tevékenység vagy terület fejlődését.

7.4.4. Az egyedi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó következtetés

- (287) A nagyvállalkozásoknak a növény- és állatállomány természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek miatti káreseményeire kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez már nyújtott egyedi támogatás ((3) preambulumbekkezdés) nem tekinthető úgy, mint amely előmozdítja egy bizonyos gazdasági tevékenység vagy terület fejlődését.
- (288) Ezért az ilyen egyedi támogatások nem tekinthetők az EUMSZ (a 2014. évi iránymutatások fényében értelmezett) 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint a belső piaccal összeegyeztethetőnek, anélkül hogy szükség lenne az e rendelkezésben meghatározott második, negatív feltétel vizsgálatára.

8. VISSZAFIZETTETÉS

- (289) Az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése és az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bizottság hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy az érintett tagállamnak módosítania kell-e vagy meg kell-e szüntetnie azt a támogatást, amely a Bizottság álláspontja szerint nem egyeztethető össze a belső piaccal⁽⁵⁶⁾. Az uniós bíróságok állandó ítélkezési gyakorlata abban is következtet, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében a támogatás megszüntetése vonatkozásában a tagállamra kirótt kötelezettség célja a korábbi helyzet visszaállítása⁽⁵⁷⁾.
- (290) Az uniós bíróságok e tekintetben kimondták, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elvesztve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a belső piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot⁽⁵⁸⁾.
- (291) Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „[a] mennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére (a továbbiakban: visszatérítési [helyesen: visszafizettetési] határozat). A Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes az uniós jog valamelyik általános elvével.”
- (292) Így Csehország köteles visszafizettetni a jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatást ((261) preambulumbekkezdés) a ZEV Šaratice, a.s. vállalattal és minden olyan kedvezményezettel, amelyek az egyedi támogatás nyújtásának időpontjában nagyvállalkozások voltak, kivéve, ha azok teljesítették az 1408/2013/EU bizottsági rendelet⁽⁵⁹⁾ valamennyi feltételét vagy az uniós jog valamely általános elvének alkalmazását, amint azt a hivatalos vizsgálat során állították. A visszafizettetés a támogatásnak a kedvezményezett rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszafizetés időpontjáig tartó időszakra terjed ki. A visszafizettetendő összegek tartalmazzák a tényleges visszafizetés időpontjáig esedékes kamatokat is,

⁽⁵⁶⁾ 1973. július 12-i ítélet, Bizottság kontra Németország, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. pont.

⁽⁵⁷⁾ 1990. március 21-i ítélet, Belgium kontra Bizottság, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. pont.

⁽⁵⁸⁾ 1999. június 17-i ítélet, Belgium kontra Bizottság, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. és 65. pont.

⁽⁵⁹⁾ A Bizottság 1408/2013/EU rendelete (2013. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a mezőgazdasági ágazatban nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 352., 2013.12.24., 9. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1408/oj>).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A támogatás az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

A nagyvállalkozásoknak a növény- és állatállomány természeti katasztrófák, kedvezőtlen éghajlati jelenségek és növénykárosítók, illetve állatbetegségek miatti káreseményeire kötött biztosítások díjainak kifizetéséhez már odaítélt egyedi támogatást az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését megsértve nyújtották, és az összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

3. cikk

(1) Csehország visszafizetteti a 2. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatást.

(2) A visszafizetendő összegeket a kedvezményezett nagyvállalkozások részére történő rendelkezésre bocsátás időpontjától a visszafizetés tényleges időpontjáig tartó időszakra vonatkozóan kamat terheli.

(3) A kamatokat a 271/2008/EK bizottsági rendelettel ⁽⁶⁰⁾ módosított 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽⁶¹⁾ V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

4. cikk

(1) Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban az említett rendelet 2. cikkében említett támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni ⁽⁶²⁾.

(2) Csehország biztosítja, hogy e határozatot a kihirdetésétől számított négy hónapon belül végrehajtják.

5. cikk

(1) Az e határozatról szóló értesítéstől számított négy hónapon belül Csehország benyújtja a Bizottságnak a következő információkat:

- a) az (EU) 2022/2472 bizottsági rendelet ⁽⁶³⁾ I. melléklete értelmében nagyvállalkozásnak minősülő azon kedvezményezettek teljes listája, amelyek kérelmükben nem nyújtottak be kontrafaktuális forgatókönyvet, és amelyek a 2. cikkben említett összeegyeztethetetlen támogatásban részesültek;
- b) az ezen kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összeg (a támogatás összege és a kamatok);
- c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes leírása,
- d) az azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezettek felszólítást kaptak a támogatás visszafizetésére.

⁽⁶⁰⁾ A Bizottság 271/2008/EK rendelete (2008. január 30.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 794/2004/EK rendelet módosításáról (HL L 82., 2008.3.25., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/271/oj>).

⁽⁶¹⁾ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>).

⁽⁶²⁾ Az EUMSZ 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet 16. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁶³⁾ A Bizottság (EU) 2022/2472 rendelete (2022. december 14.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdőalapú ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőségének nyilvánításáról (HL L 327., 2022.12.21., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj>).

(2) Mindaddig, amíg a 2. cikkben említett támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Csehország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. Csehország a Bizottság egyszerű kérésére azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Ugyancsak részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezett nagyvállalkozások által már visszafizetett támogatásokról és kamatokról.

6. cikk

Ennek a határozatnak a Cseh Köztársaság a címzettje.

7. cikk

(1) A Bizottság közzéteheti a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatás kedvezményezettjeinek kilétét, valamint az e határozat alkalmazásában visszafizetett támogatás és kamatok összegét, az (EU) 2015/1589 rendelet 30. cikkének sérelme nélkül.

(2) Amennyiben ez a határozat olyan bizalmas információt tartalmaz, amely nem tehető közzé, kérjük, hogy a kézhezvételtől számított tizenöt munkanapon belül értesítsék a Bizottságot. Amennyiben a Bizottsághoz a megjelölt határidőig nem érkezik indokolással ellátott kérelem, a Bizottság úgy tekinti, hogy hozzájárultak a határozat teljes szövegének közzétételéhez. Kérjük, hogy a kérelmet a bizalmas információk pontos megjelölésével elektronikusan juttassák el a következő címre:

European Commission
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Kelt Brüsszelben, 2025. július 29-én.

a Bizottság részéről
Teresa RIBERA
ügyvezető alelnök